

Cartea Estera

Două vieți practice de
rugăciune și mărturie
socială

**FII UN CREȘTIN PRACTIC ȘI TRĂIEȘTE O VIATĂ SFÂNTĂ,
DEDICATĂ DOMNULUI!**

Ghid de studiu biblic: Estera

Martie - Aprilie 2022

Biserica Baptistă Sfânta Treime București

Pastor Octavian Baban

Conținut

GHID DE STUDIU BIBILIC: ESTERA.....	2
PARTEA 1. PREZENTAREA CĂRȚII ESTERA.....	6
<i>Așezarea în timp a narațiunii.....</i>	6
<i>Mesajul cărții.....</i>	8
Mesajul general.....	8
Mesajul creștin.....	9
Personajele principale.....	9
Temele teologice.....	13
PARTEA 2: STUDIU BIBILIC.....	15
3, <i>Estera 1, Cultura și problemele familiei, 1.20-22.....</i>	15
Prioritatea instituțiilor statului și a gloriei omenești (1-9).....	16
Familia și problemele ei sociale (10-21).....	17
Aplicații:.....	19
10, <i>Estera 2, Credința și mărturia în viața socială, 2.20.....</i>	21
Relevanță și recuperarea familiei.....	21
Bindecuvântare și relevanță prin slujire.....	22
Aplicații:.....	24
17, <i>Estera 3, Credința și primejdia persecuției, 3.5-6.....</i>	25
Credința și oamenii de caracter.....	25
Cine merită închinarea?.....	25
Urâtenia răzbunării crude și harul Domnului.....	26
Aplicații:.....	28
24, <i>Estera 4, Și rugăciunea și acțiunea sunt importante, 4.15-16.....</i>	30
Vocea durerii trebuie auzită clar: în încercări, comunică.....	30
Dovedește caracter ferm și fii dedicat în rugăciune.....	31
Aplicații:.....	32
31, <i>Estera 5, Luptă cu răbdare, 5.3-4.....</i>	34
Curajul acțiunii (cererea).....	34

Criza mândriei și preamulțumirii de sine.....	35
Aplicații:.....	36
7, Estera 6, <i>Domnul lucrează prin coincidențe, 6.1-2</i>	37
Dumnezeu intervine dincolo de planificările omenești.....	37
Nevoia de înțelepciune divină, nu omenească.....	39
Aplicații:.....	40
14, Estera 7, <i>Domnul răspunde rugăciunii, 7.3-4</i>	42
Dezvăluirea vicleniei lui Haman.....	42
Aplicații:.....	44
28, Estera 8: <i>Domnul dă izbăvire și bucurie, 8.15-16</i>	46
Continuarea harului divin.....	46
Organizarea apărării este lucrarea lui mardoheu.....	47
Aplicații:.....	48
5, Estera 9:1-10.3, <i>Importanța sărbătorii izbăvirii, 10.19, 28</i>	49
Onestitatea confruntării.....	49
Sărbătoarea Purim.....	50
Aplicații:.....	52

Partea 1. Prezentarea cărții Estera

Așezarea în timp a narațiunii

Estera este o carte despre purtarea de grijă a lui Dumnezeu pentru poporul său care se afla în exil, sub pedeapsă timp de 60 de ani, pentru că se lăsaseră atrași de idolatrie și dumnezei străini și îmbrățișaseră obiceiurile păgâne și viață violentă, fără dreptate socială. Ei lăsaseră deoparte Legea de pe Sinai și cerințele ei, își făcuseră o religie formalistă, fără să mai caute credincioșia, seriozitatea, facerea de bine, dreptatea. Evreii au plecat ca prizonieri în Babilon pe timpul regelui Ieconia și pe timpul profetului Ieremia. Deportarea în Babilon a avut loc în 608 – 586 îH, și cei șaptezeci de ani s-au încheiat în perioada 538 sau 516 îH. Imperiul babilonian a căzut sub ocupația persană în 539 îH.

Regele Ahasveroș este Xerxes I, 486–465 B.C., fiul lui Darius I (regele care l-a cunoscut pe Daniel). El a fost numit și „cel mare”, cunoscut în persană și drept Kașayarșa, al patrulea rege zoroastrian al imperiului Achemenid. Imperiul avea 127 de satrapii, sau regiuni administrative de mărimea unui land german sau două-trei județe românești. Cartea începe cu celebrarea a trei ani de domnie ai lui Xerxes I, aproximativ în 483/482 îH. Anul acela a fost un an de stabilitate imperială, deși au fost revolte în Egipt (485 îH) și Babilon (484 îH și 482 îH). Xerxes avea patru capitale, Susa fiind și fortăreață și capitală de iarnă și primăvară.

Iudeii au început să se întoarcă în Ierusalim în anul 535, cu Zerubbabel, regele din neamul lui David și au început să zidească templul. O a doua întoarcere a avut loc cu Ezra în 458 îH, iar o a treia, în timpul lui Neemia, în 445 îH. Așadar, întâmplările din cartea Estera acoperă anii 483 – 473, aproximativ zece ani. Prin întâmplările narate, cartea este contemporană cu Neemia și Ezra, care aveau poziții înalte la curtea împăraților persani. Este foarte posibil ca pozițiile lor să fi fost obținute în urma ascensiunii extraordinare a Esterei și a lui Mardoheu.

Haman, agaghitul, era fiul lui Hamedata, din familia Agag, a regilor amaleciți; și avea o ură strămoșească împotriva iudeilor, pe care dorea să-i extermine. El face parte din generația lui Sanbalat, horonitul, Tobia, amonitul, și Gheșem, arabul, care și ei se opuneau zidirii templului și au descris pe Israel ca o națiune răzvrătită cu regi rebeli.

În mare, ordinea evenimentelor este aceasta, socotite după anii domniei lui Ahașveroș și după calendarul iulian:

Eveniment	Estera	An /lună/ zi	Calendar
ospețe	1.3	3	483-482
Estera selectată	2.12	6 / 10 / ?	Ian. 479
Estera regină	2.16	7 / 10 / ?	Dec. 479
Haman aruncă sorții	3.7	12 / 1 / ?	Apr. 474
Decretul lui Haman	3.12	12 / 1 / 13	Apr. 474
Decretul lui Mardoheu	8.9	12 / 3 / 23	Iun. 474
Purim – Sorți (Zaruri)	8.21, 9.17-19	12 / 12 / 13	Mar. 473

În Babilon a strălucit Daniel și prietenii săi, Hanania, Mișael și Azariah, care primiseră nume străine (Belșațar, Șadrak, Meșak și Abed-Nego). Aici Estera, sau Hadasa – mirt, în evreiește (plantă frumos mirositoare), se pare că și-a primit numele din persană, unde astar însemna astru, stea, sau din babiloneană, de la numele zeiței cerului Iștar, consoarta lui Bel sau Baal. Avea deci două nume, unul evreiesc și altul persan sau babilonian.

Mardoheu, pe numele său întreg se pare - Mardoheu Bilșan (așa se pare că este numele lui, în Neemia 7:7), își trăgea numele de la Marduk Beshunu, „Marduk este zeul lor”. Așadar, primise și el un nume babilonean. Mardukku este găsit adesea, în tăblițele cuneiforme, ca nume purtat de funcționarii administrativi ai împărăției. Marduk era zeul principal din Babilon. Din Ezra 2.2, se vede un pic

din genealogia lui Mardoheu, care era fiul lui Iair, fiul lui Șimei, fiul lui Chiș, acesta din urmă fiind între cei deportați din Ierusalim în Babilon, împreună cu regele Ieconiah. Mardoheu era așadar un evreu cu nume babilonian, care lucra în administrația regală din capitala Susa. Mormintele lui Mardoheu și al Esterei se află în Iran, locul Persiei de atunci.

Chiar dacă societatea în care trăiești este păgână și ai un nume păgân, important este cui îi aparține inima ta și pe cine slujești. Estera și Mardoheu îl slujesc pe Dumnezeu lui Israel. Totuși, deși sunt pomeniți de mai multe ori că se roagă și postesc împreună cu tot poporul numele lui Dumnezeu nu apare în clar. Dumnezeu se vede clar prin acțiunile sale, dar nu prin pomenirea numelui său. Este posibil ca, aflându-se în exil, autorul să arate că situația era tristă și nu trebuia pomenit numele Domnului. Sau că se aflau sub pedeapsa exilului și erau smeriți, și nu îndrăzneau să pomenescă numele Domnului. Amos 6.9 are un mesaj în sensul acesta, atunci când se referă la pedeapsa exilului ce va veni: „9. Și dacă vor mai rămîne zece oameni într-o casă, vor muri. 10. Cînd unchiu-său va lua pe cel mort să-l ardă, ridicîndu-i oasele din casă, și va întreba pe cel din fundul casei: “Mai este cineva cu tine?” Acela va răspunde: “Nimeni”... Iar celălalt va zice: “Tăcere! Căci nu trebuie să pomenim acum Numele Domnului!” 11. Căci iată că Domnul poruncește să se dărîme casa cea mare, și să se facă bucăți casa cea mică.”

Mesajul cărții Estera

MESAJUL GENERAL

Estera este o carte a călăuzirii lui Dumnezeu în vremea grea a exilului. Unii puteau crede că au fost uitați de Dumnezeu, dar nu era așa. Domnul avea grijă ca poporul său să nu piară, ci să capete importanță și recunoaștere și să se întoarcă înapoi în țară, cu o inimă schimbată. Într-adevăr, evreii credincioși păzesc cu sfințenie cuvintele Domnului și principiile lui, iar Domnul își păzește poporul.

Poporul iudeu și oamenii de caracter din poporul lui Dumnezeu sunt cuvinte cheie în carte, iar Domnul este prezența cea mare, puternică și sfântă, deși ascunsă, care nu își lasă poporul ales la cheremul vrăjmașilor, ci le ascultă rugăciunile și intervine și în afară de ele, conform planului său veșnic.

Soarta poporului stă, ca în multe alte dăți, în mâinile unei familii sfinte. Dacă în alte cărți familia sfântă era familia lui Moise, sau familiile lui Avraam și a Sarei, a lui Isaac și a Rebecăi, sau a lui Iacov și a Leei și Rahelei, ori a lui David, acum este vorba tot de o pereche, dar de unchi și de nepoată. Un fel neobișnuit de Adam și Eva, în care Adam – Mardoheu este tată adoptiv și om credincios, un bun pedagog și cârmuitor din umbră, iar Estera o fată destinată pentru lucruri mari, credincioasă și ascultătoare, rugativă și curajoasă, atentă și creativă, cu tact și înțelepciune.

În mod particular, destinul ei nu este unul ușor. Rămasă orfană, fără tată și fără mamă, ea dezvoltă un caracter frumos, modest, îndrăzneț, dar nu s-ar putea spune că este o mamă împlinită și o soție care a cunoscut dragostea unui iubit soț, după placul ei. Ea transformă totul în jurul ei și este o eroină a credinței și ascultării de Domnul, dar a ajuns soția unui rege cu un harem uriaș, care o chema o dată la 30 de zile, și care tocmai divorțase de Vasti, o soție cu prea multă personalitate pentru gusturile regale, deși foarte frumoasă. Este adevărat că Estera îl câștigă de partea ei, că Ahașveroș este gata să îi dea jumătate de împărăție, că îi întinde toiagul de mai multe ori, când vine neanunțată în audiență, și astfel, o scapă de la execuție, și îi ascultă toate cererile. Că îi apreciază foarte mult masa și felul în care organizează un ospăț privat. Dar, totuși, viața Esterei, ca femeie, are o anumită suferință a ei.

MESAJUL CREȘTIN

Dacă istorisirea are extraordinar de mult sens pentru evrei, fiind o sărbătoare a izbăvirii și a darurilor, a vieții, întrebarea este ce semnificație are ea pentru cititorul creștin?

Personajele principale

Personajele cărții au o însemnătate deosebită pentru creștini. Mardoheu este un precursor al lui Mesia, el își iubește poporul și îl iubește pe Dumnezeu, iar Dumnezeu îi dă victoria deplină. La fel este și Hristos, dar Hristos este Păstorul cel Bun și Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul, pentru toată omenirea, și pentru evrei și pentru păgâni. Mardoheu, până la un punct, îl vestește pe Hristos. Mardoheu rămâne, totuși, mai mult în asemănare cu Moise, decât cu Hristos. Moise a fost un

slujitor credincios în casa poporului lui Dumnezeu, Israel, iar Hristos a fost credincios ca Fiu în casa Tatălui său – iar casa aceasta însemna toată omenirea pentru Hristos (Evrei 3.1-6). În Isaia 49.6 Dumnezeu zice: „Este prea puțin lucru să fii Robul Meu ca să ridici semințiile lui Iacov și să aduci înapoi rămășițele lui Israel. De aceea, te pun să fii Lumina neamurilor, ca să duci mîntuirea pînă la marginile pămîntului.” În capitolul 8.15 scrie însă că „Mardoheu a ieșit de la împărat cu o haină împărătească albastră și albă, cu o mare cunună de aur și cu o mantie de in subțire și de purpură. Cetatea Susa striga și se bucura.” Aici, Mardoheu apare ca un rege – și tot așa a apărut și în capitolul 3.11, când a fost plimbat de Haman: „Și Haman a luat haina (împărătească) și calul (regal), l-a îmbrăcat pe Mardoheu, l-a plimbat călare pe cal prin locul deschis al cetății și a strigat înaintea lui: Așa se face omului pe care vrea împăratul să-l cinstească!” În asemenea situații, el îl prefigurează pe regele Hristos.

În al doilea rînd, Estera, care supraviețuiește prin vicisitudinile istoriei și câștigă victoria, este o imagine a Bisericii, frumoasă și desăvârșită în eleganță, în înțelepciune, în curaj, în spiritualitate. Ea este o imagine a Miresei mirelui Hristos. Ca femeie ea stă în contrast cu alte două femei, cu Vasti, prima regină, și cu Zereș, soția lui Haman. Vasti este frumoasă, orgolioasă, și nu vine când o cheamă împăratul. El divorțează de ea și, de frică să nu încurajeze o neascultare generală a soțiilor față de soți, în tot imperiul, dă o lege prin care să contracareze asemenea erori, iar bărbații să fie recunoscuți prin legi ca șefi deplin în casele lor, pînă acolo încât puteau să își impună și limba vorbită în casă. Estera este frumoasă și credincioasă. Ea vine la împărat și când nu o cheamă, și scapă la limită de condamnarea la moarte, pentru că împăratului îi place de ea. Aici, desigur, Dumnezeu a intervenit și a făcut-o să capete trecere în inima lui. Estera este femeia credincioasă celui care a crescut-o, lui Mardoheu, și credincioasă Celui care a creat-o, lui Dumnezeu.

Zereș, soția lui Haman, este o femeie foarte deșteaptă, care înțelege toate lucrurile, dar are o inimă păgână, uneori absolut nemiloasă. Ea este cea care îl sfătuiește pe Haman să facă o spânzurătoare și să îl atârne pe ea pe Mardoheu, dacă îi va da voie împăratul. Deci, îi recomandă o execuție exemplară, din orgoliu, a unui evreu înainte cu unsprezece luni de ziua execuției tuturor evreilor, de Purim, în 13/12-Adar. Tot ea îi spune, iar lui Haman îi place, că după aceea poate merge voios la ospățul Esterei. Adică, în alte cuvinte, Zereș îl sfătuiește să ucidă,

iar apoi, fără probleme, să meargă la ospăț cu inima veselă. Este incredibil de crudă. Așa își crescuse, se pare, și băieții, cei 10 fii ai lui Haman. Tot ea însă, vorbește profetic, atunci când îi spune lui Haman: „dacă omul acesta Mardoheu, în fața căruia ai început să cazi, este iudeu, atunci vei continua să cazi până la sfârșit.” Așadar, pe de altă parte, ea este un fel de profet. Are clarviziune, dar nu are caracter. Estera stă în contrast direct cu Zereș. Ea este o soție de nădejde, mereu cu sfaturi bune, drepte, nu cu îndemnuri la crimă.

În al treilea rând, împăratul Ahașveroș, într-un mod interesant, este o imagine a lui Dumnezeu ca împărat. Se știe, bineînțeles, că ideea de împărat este în sine o imagine a stăpânirii lui Dumnezeu, în lume, în general. Hristos este Împăratul împăraților și Domnul domnilor. Hotărârile lui Ahașveroș, ca rege al perșilor, nu se schimbă, ca niște hotărâri divine: nu pot fi anulate, nici schimbat, nici condamnările, nici răsplătirile. El este generos și puternic. El apreciază curajul și frumusețea. Și probabil că lista ar trebui să se oprească aici. Ahașveroș este om și face și greșeli. Lui îi place luxul, ospățul. Se lasă relativ ușor păcălit de vorba îndatoritoare și servilă a lui Haman și îl pune guvernator principal, apoi îl ascultă în ce privește uciderea evreilor și poruncește să i se închine toți lui Haman, când trecea pe lângă ei.

Totuși, la un anumit nivel, Ahașveroș acționează după voia lui Dumnezeu. Când înțelege cum stau lucrurile, el este un împărat drept. Cu adevărat remarcabilă este claritatea sa de gândire atunci când vrea să știe cine amenință viața reginei și o întreabă la obiect și scurt, foarte clar pe Estera: „cine și când?”. De asemenea, el este drept și bine orientat, când vede că Mardoheu nu a fost răsplătit pentru că i-a salvat viața de la complotul famenilor, și hotărăște să îl onoreze. Ahașveroș are un cult al consultării și al dării legilor. El mereu își cheamă consilierii ca să ia decizii împreună cu ei. Este, într-un fel, un monarh luminat, un fel de monarh de consiliu împărătesc, dacă nu de parlament. Când este vorba să îl onoreze pe Mardoheu, îi cere sfatul lui Haman care tocmai se afla prin preajmă, de fapt ca să ceară spânzurarea lui Mardoheu. Ironia lui Dumnezeu care a aranjat această coincidență este deplină. Dar poate una din cele mai remarcabile reacții ale lui Ahașveroș este că refuză să primească mită pentru uciderea evreilor. Haman îi oferă în cap. 3 o sumă uriașă, 10,000 de arginți, dar Ahașveroș o refuză și îi zice să facă ce vrea cu ei. Iuda l-a vândut pe Isus pentru 30

de arginți, Ahașveroș refuză plata în argint pentru suflete și vieți omenești (333 de suflete... este clar că Haman subestima viețile iudeilor, dar de fapt viața umană nu poate fi estimată, nu are preț). El acceptă să fie pedepsiți iudeii, dacă merită și sunt răzvrățiți și îi strică imperiul, dar nu acceptă plată de bani pentru vieți omenești. Ahașveroș are un suflet nobil. El nu este un Iuda – ci un împărat cu simț de dreptate și onoare.

Haman, pe de altă parte, este un personaj extrem de negativ. Nici cartea nu îl iartă. El este numit „vrăjmaș”, „rău”, „apăsător”. El vrea distrugerea poporului lui Dumnezeu, în întregime, pornind de la faptul că un singur om nu i se închină! Este viclan, orgolios, mincinos, încrezut și nedomolit în mânie și răzbunare, până la crimă. El reușește să îl convingă pe împărat că este în folosul imperiului ca să piară evreii și încearcă să îl mituiască cu o mare sumă de arginți, pentru vremea aceea (10,000). El este o prefigurare a lui Satan. De aceea, cititorii cărții se bucură că înfrângerea lui este totală, definitivă, că dispare de pe scena istoriei, iar fiii săi nu îi supraviețuiesc, adică nimeni nu se va mai ridica să îl răzbune și să îi continue crimele și nedreptățile.

Un grup aparte de personaje sunt slujitori fameni (eunuci) de la palat. Îi întâlnim peste tot. Ei au grijă de oșpețele regale și sunt trimiși să o cheme pe regina Vasti, în primul capitol al cărții: Mehuman, Bizta, Harbona, Bigta, Abagta, Zetar și Carcas, cei șapte fameni care slujeau înaintea împăratului Ahașveroș. Alți fameni au grijă de haremul împăratului: Hegai – la casa fecioarelor, și Șaasgaz – la casa nevestelor. Ei au grijă de casa împăratului („pragul casei împărătești”): Bigtan și Tereș, dar aceștia sunt și inițiatorii unui complot menit să îlucidă pe împărat, un complot descoperit de Mardoheu (în afară de Haman și fiii săi, și ei sunt spânzurați de un lemn). Estera se folosește de serviciile famenului Hatac ca să comunice cu Mardoheu pe când acesta se jeluia în sac și cenușă, în piața palatului. În 6.14, famenii împăratului vin să îl ia pe Haman de acasă la ospăț, în casa împărătesei. În 7.9, Harbona, unul din famenii împăratului, îi spune ce avea de gând să facă Haman și că avea o spânzurătoare construită în curte pentru Mardoheu – de aceea, împăratul dă poruncă să fie ucis cu aceeași spânzurătoare. Într-un fel, ei ne fac să ne gândim la îngerii, slujitorii cerești pe care Dumnezeu îi folosește ca să conducă universul și să aibă grijă de neamul omenesc, în special de cei credincioși. Prezența lor la palat arată puterea regală a lui Ahașveroș. Totuși, știm că lor nu li accepta intrarea în templul din Ierusalim, pentru că aveau un

defect major în trup. Cu toate acestea, toți oamenii sunt acceptați la credința în Hristos. Unul din primii străini care se pocăiesc, în Faptele Apostolilor, este famenul etiopian, ministru la curtea reginei Candace a etiopienilor, venit în vizită la Ierusalim (Fapte 8). Dumnezeu zice în cartea profetului Isaia 56.3-4: „Străinul care se alipește de Domnul, să nu zică: “Domnul mă va despărți de poporul Său!” Și famenul să nu zică: “Tată, eu sunt un copac uscat!” Căci așa vorbește Domnul: “Famenilor, care vor păzi Sabatele Mele, care vor alege ce-Mi este plăcut, și vor stărui în legământul Meu, le voi da în Casa Mea și în lăuntrul zidurilor Mele un loc și un nume mai bune decât fii și fiice; le voi da un nume veșnic, care nu se va stinge.” Dumnezeu le dă viață nouă tuturor care îl caută și vin cu credință la El, și cu pocăință.

Temele teologice

Cartea are multe alte teme importante. Dumnezeu ascultă rugăciunile, dar este și gata să acționeze mult mai bogat și mai interesant decât putem cere noi. El este plin de bunătate și har. Practic, marile răsturnări de situații îi aparțin lui, în carte.

Cartea pune un mare accent pe iubirea de neam, pe rugăciune și post, pe responsabilitate. Mardoheu respectă ierarhiile și apără viața împăratului, dar nu vrea să se închine nici unui om, ci doar lui Dumnezeu. Aici găsim limitele colaborării politice a persoanelor publice – există mult loc pentru colaborare în vederea conducerii, a legislației, a asigurării ordinii și siguranței vieții, dar nu există loc pentru compromis în închinare.

Accentul pus pe familie și valorile învățate este, de asemenea, foarte mare. Mardoheu este unchiul care devine un tată extrem de conștiincios și valoros, un bun călăuz în viață, iar Estera este nepoata care crește ca o fiică frumoasă și la statură și la înțelepciune. Ea devine soția care poate câștiga inima unui împărat bogat și puternic, și care poate conduce cu sensibilitate și răspundere un imperiu uriaș.

Curajul în numele Domnului este celebrat cu bucurie. De asemenea, și înțelepciune și tactul, răbdarea, perseverența, planificarea, psihologia complexă pusă bine la lucru, discreția.

Cetățenii evrei caută binele împărăției în care locuiesc (imperiu persan) și vor fi răsplătiți. Ei sunt siguri pe identitatea lor și acționează în unitate. Plâng și jelesc împreună, se apără împreună, se roagă și postesc împreună, se bucură și ospătează împreună. Găsim astfel un mesaj despre unitatea Bisericii, unitate în închinare și în acțiune. Se slujesc și se ajută unii pe alții, din poziții umile și din poziții înalte. O fată orfană devine regină, dar nu își uită poporul, nici mentorul – pe Mardoheu.

Evreii sunt dreți și, în ziua când își fac dreptate, nu se lasă cuprinși de răzbunări necontrolate și de lăcomie. Ei nu se ating de averile celor atacați și uciși, și nu doresc să se îmbogățească din moartea altora.

Haman își dă silința să tragă la sorti pentru toate zilele anului (365), ca să stabilească ziua fatidică în care, potrivit magiei și norocului, evreii sunt absolut lipsiți de apărare și pot fi distruși. Toată înțelepciunea ocultă este folosită ca să fie stabilită acea zi. Cartea are o învățătură foarte puternică împotriva conspirațiilor de tot felul, a horoscoapelor și a tuturor căilor de conjurare a norocului sau a nenorocirii. Toate se risipesc în fața autorității lui Dumnezeu care conduce lumea și care îi răsplătește pe cei credincioși.

Pentru creștini, cartea Estera ne învață despre valoarea caracterului, despre locul celui credincios în societate, despre nevoia de creștere frumoasă a copiilor ca să confirme la maturitate, despre responsabilitatea celor de la conducerea țării. Dumnezeu poartă de grijă poporului său și nu va lăsa să fie distrus. Creștinii au siguranța că vor vedea revenirea lui Hristos și se vor bucura, ca Biserica, de domnia lui fără sfârșit, plină de glorie, în tot Universul.

Cartea ne arată că Dumnezeu intervine și își izbăvește poporul, chiar dacă există comploturi și conspirații majore în vederea distrugerii celor credincioși. Ne putem gândi la credincioșii din toate popoarele și mai ales la cei care trec prin necazuri deosebite, provocate de oameni, așa cum sunt refugiații de război, cei persecutați și urmăriți pentru credință, et.c

În 2022, sărbătoarea Purim cade pe 16-17 martie, exact în timpul studiului prezent la Biserica Baptistă Sfânta Treime.

Partea 2: Studiu biblic

3, *Estera 1, Cultura și problemele familiei, 1.20-22*

Cartea Estera nu începe cu prezentarea Esterei și a unchiului său, Mardoheu, care o adoptase, ci cu prezentarea unei serii de trei ospețe regale cu care regele persan Ahașveroș (Xerxes I, fiul lui Darius I, de pe timpul lui Daniel) voia să își sărbătorească domnia. Babilonul fusese cucerit de perși, Daniel și Darius I nu mai erau, poporul era încă în mijlocul perioadei de exil. Supraviețuirea era importantă acum, iar la orizont se întrezărea reîntoarcerea în Ierusalim. Probabil Neemia și Ezra era adolescenți, în timpul derulării acestor evenimente. Cartea începe cu ospețele regale ale perșilor, dar se sfârșește cu altă sărbătoare și un mare ospaț, ale iudeilor care au scăpat de la masacru.

Ei au reușit să se apere de toți vrăjmașii care îi amenințau și au văzut purtarea de grijă a lui Dumnezeu pentru poporul său. Este adevărat că în timpul războiului al doilea mondial, nu a mai fost posibilă acest felde scăpare totală, ci au fost foarte multe victime, dar pe vremea lui Ahașveroș era o altă perioadă de istorie, înainte de Hristos, iar poporul Israel primise deja promisiunea lui Dumnezeu prin profetul Ieremia, că după 70 de ani de exil și prizonierat, se vor întoarce în țară. Dumnezeu și-a dus la îndeplinire promisiunea, atunci, prin Zoro-babel, regele din neamul lui David, și prin Neemia și Ezra, cei care au condus întoarcerea la Ierusalim și la Scriptură și reconstruirea templului, sub Cyrus și Darius II.

Deși au trecut 2500 de ani de atunci, evreii sărbătoresc an de an și în prezent, sărbătoarea Purim, a izbăvirii întâmplante în cartea Estera. Ea ne spune că Dumnezeu nu îi scutește de încercări pe ai săi, dar dacă rămân în planul său și ascultă de voia lui, cu credință, El le dă puterea să treacă prin ele. Valoarea caracterului sfânt și intervenția harului divin sunt mai puternice decât ura oamenilor. Planul lui Dumnezeu cu poporul său continuă chiar dacă imperiile mondiale prosperă, iar credincioșii par să devină niște anonimi uitați de toți. Chiar atunci când tace, Dumnezeu aude rugăciunile noastre și are pregătite izbăviri uimitoare. Privind însă la primul capitol, vedem împreună cu Scriptura, care erau problemele ce îi înconjurau pe evrei în acest exil între păgâni. Multe din ele sunt prezente și în lumea contemporană.

PRIORITATEA INSTITUȚIILOR STATULUI ȘI A GLORIEI OMENEȘTI (1-9)

Parte din cultura vremii și a imperiului persan era faptul că prețuiam mult puterea nelimitată a armatelor și stabilitatea internă, supunerea tuturor popoarelor și cointeresarea lor de a participa la părți mai mici sau mai mari ale puterii centrale. Probabil că vorbele apostolului Ioan s-ar potrivi foarte bine în descrierea acestor atracții imperiale: pofta ochilor, pofta firii pământești și lăudăroșia vieții.

Primii trei ani de domnie ai lui Ahașveroș aveau un bilanț bun: țara era bogată și regele stăpânea peste 127 de ținuturi, sau satrapii (un fel de landuri germane, mai mari ca un județ românesc, dar un mic mai mici decât o regiune cum ar fi Dobrogea, de exemplu; erau un fel de mici stătuțe cu administrație proprie). Faptul că erau 127 de astfel de ținuturi ori arată că existau și 127 de conducători locali majori, fiecare cu guvernul său. Ei bine, cu ei și poate și cu alți câțiva, Ahașveroș a ținut un ospăț prelungit, care a durat 180 de zile (șase luni). S-ar putea zice că era un team-building perfect, super-generos, cu adevărat regal. După acest ospăț prelungit, a urmat un al doilea ospăț, de șapte zile, la care au putut participa toți vizitatorii palatului, după voie, tot poporul prezent în capitala Susa. După ele, sau în același timp cu acestea, și împărăteasa Vasti a organizat un ospăț separat, al femeilor de la curtea ei, sau al tuturor care s-au învrednicit să vină la palat, soții de demnitari mari și mici. În toată această vreme au avut loc multe sesiuni de comunicări omagiale unde erau explicate oaspeților realizările extraordinare ale acestor ani de domnie (4).

Părea că bucuria era deplină și toți se hrăneau îmbelșugat, fericiți. Luxul este descris cu amănunte interesante în Estera 1:5-7. Mesele erau puse în palate și în grădinile regale, erau așezate covoare multicolore (albe, verzi și albastre), legate cu fire de in subțire și purpură, cu verigi din argint și aur, stâlpi de marmură, paturi de argint și aur, podele din materiale prețioase, vase de mâncat și potire de aur, etc. Peste tot se vedea un lux opulent. Este uimitor că Scriptura dă toate aceste amănunte. Gândul important este că în mijlocul acestui belșug, de fapt, oamenii se aflau într-o ruină sufletească uriașă, plină de conflicte, de mândrie, de ispitiri, de ură, de dorințe de răzbunare și ucidere, care urmau să iasă la iveală foarte curând. Acest lucru este adevărat și pentru prezent. În bogăția

vestică – sau estică, a țărilor lumii, se ascunde primejdia adevărată și letală a păcatului care distruge vieți și caractere.

Armonia aparentă este contrazisă de separarea și diferențele existente la ospăț între bogați și săraci, între bărbați și femei, între conducători și popor. Împăratul are tot felul de legi mici și mari, chiar și o lege despre cât și cum poate bea cineva vin, adică o regulă că la acele oșpețe fiecare putea face cum dorește, să bea mai mult sau mai puțin, sau să nu bea deloc. Nu băutura era obiectul observației, ci faptul că s-au făcut tot felul de legi, o inflație de legi, prin care ți se spunea și ți se îngăduia ce să faci, sau să nu faci ceva. Totul era reglementat. Uneori, și legislația prezentă poate cădea în această super îngrămădire de legi, de îngrădire legislativă (care se numește birocrăție), fie la Bruxelles, fie la Washington, ori Londra, ori Moscova ori Beijing.

În toată această descriere a sărbătorii celor trei ani de stabilitate, nu se vede nici o mulțumire față de Dumnezeu, iar credincioșii nu sunt menționați nicăieri. Uneori în mijlocul societății străine de Dumnezeu ne simțim mici, anonimi. Cum trăim ca Biserica și comunitate de copii ai lui Dumnezeu, ca oameni născuți din nou, într-o societate care are cu totul și cu totul alte valori? Aceasta este prima confruntare cu cultura lumii, la care suntem invitați să cugetăm în cartea Estera.

FAMILIA ȘI PROBLEMELE EI SOCIALE (10-21)

După primejdia diferențelor sociale și a birocrăției excesive, și a mândriei maxime a casei regale, observăm o a doua problemă majoră a societății persane: familiile disfuncționale.

Astfel, în a șaptea zi a ospățului public, pentru toți cei din Susa, ca un fel de manifestare populistă a gloriei regale, Ahașveroș trimite o echipă de eunuci (fameni) credincioși lui (șapte fameni: Bizta, Harbona, Bigta, Abagta, Zetar și Carcas), care administrau palatul să o cheme, – și să o aducă pe împărăteasă ca toți să îi vadă și să îi aprecieze frumusețea. A fost un gest abuziv, făcut într-un moment când împăratul băuse vin și se simțea bine. Acest detaliu ne arată că devenise deja un obicei să nu se respecte limitele bunului simț. Cererea lui, Ahașveroș este agresivă: este posibil să fi dorit ca să își arate împărăteasa în haine extrem de lejere care îi lăsau pe privitori să îi admire frumusețea.

Este foarte normal, așadar, și de înțeles, că la o asemenea cerere abuzivă, regina răspunde negativ. Separarea era clară. Împăratul se mânie foarte tare – iar de acum încolo mânia devine un cuvânt cheie în cartea Estera (împăratul se mai mânie de câteva ori, iar Haman se mânie și el și dorește să îl ucidă pe Mardoheu și pe toți evreii, etc.). Iacov 1:20 spune că „mânia omului nu lucrează neprihănirea lui Dumnezeu”, și chiar așa se vede în toată cartea.

Citarea legilor revine în prim-plan, iar Ahașveroș se consultă cu cei șapte primi domnitori ai Persiei și Meziei despre măsurile care se impun (cifra șapte domină istorisirea: șapte zile de ospăț, în a șaptea este chemată Vasti de șapte fameni, apoi împăratul se mânie și se consultă cu cei șapte mari sfetnici ai săi: Carșena, Șetar, Admata, Tarsis, Meres, Marsena, și Memucan). În cartea Geneza, Dumnezeu se odihnește în liniște în a șaptea zi a creației, și se bucură de ce a făcut, împreună cu oamenii creați după chipul său, cu Adam și Eva, cu care stă de vorbă despre frumusețile universului și principiile sale. Aici, regele, care trebuia să fie un fel de imagine a lui Dumnezeu, și el, este amețit de vin în ziua a șaptea a ospățului și vrea să își vadă consoarta și să o arate întregii lumi, ca să se mândrească cu ea. Contrastul este uriaș. Regele nu a reflectat atunci în nici un fel demnitatea stăpânirii pe care i-o încredințase Dumnezeu prin mersul istoriei.

Apare, din nou, dorința de a îmbrăca deciziile personale sub haina legii (13, 15, 19). Preocuparea pentru promulgarea de legi și de ascultarea lor, chiar dacă sunt neclare sau nedrepte este uimitoare. Guvernatorul Haman va da și el legi ca să îi ucidă pe evrei, iar Estera va sfida legea ca să ceară regelui izbăvirea poporului. Regele nu poate desființa nici o lege, chiar este greșită, dar va da o nouă lege prin care evreii să se poată apăra de răufăcători. Aici se află o critică asupra felului în care se dau și funcționează legile omenești. Apare și o comparație implicită între legile drepte ale lui Dumnezeu și legile omenești, uneori drepte, alteori nedrepte. Omul dă și el legi, cum dă Dumnezeu, dar nu sunt la fel de drepte și frumoase cum sunt legile Domnului.

Împăratul și consultantul său regal Memucan, împreună cu ceilalți, identifică problema neascultării lui Vasti ca o problemă pentru toate familiile din imperiu, pentru că soțiile de pretutindeni vor fi încurajate să nu își asculte soții. Decizia este ca regina să fie deposedată de titlu și statut, alungată, iar situația soților să fie întărită în tot imperiul ca să li se recunoască autoritatea, nimeni să

nu iasă din cuvântul lor, iar acasă, chiar și în familiile mixte, să se vorbească doar limba maternă a soților (20-21). Această hotărâre se dă conform legilor mezilor și perșilor, ca să fie de neschimbat. Percepția incidentului regal este, așadar, foarte exagerată. Din țințar, se face armăsar. Acum în toate familiile soții sunt încurajați să se impună total. Problema nu era aceasta însă, căci toți aveau nevoie să se corecteze, să se îndrepte, și soțiile și soții.

Legea este scrisă și transmisă în toate limbile imperiului, într-un stil care aduce aminte de felul în care se transmit și documentele în Uniunea Europeană.

Desigur, aceste probleme sociale îi afectau și pe credincioși. Oare ce comentarii făceau evreii din imperiu, despre ele? Scriptura este plină de sfaturi pentru familie. De exemplu, în Efeseni 5 se dau sfaturi despre cum soțiile să își respecte soții, iar soții să își iubească și să își ocrotească, să își slujească soțiile, și familia. Cartea proverbelor are multe sfaturi despre stăpânirea mâniei – sau epistola lui Iacov, cum se știe.

De unde îți iei regulile pentru comunicarea în familie? Cum se rezolvă problemele de refuz și de supărări și mânie? Ce spune Scriptura? Cum este descurajată și tratată violența domestică? Cum se asigură respectul reciproc?

La nivelul istorisirii, se observă că mânia și abuzul legislativ al lui Ahașveroș, deschide sau anunță calea spre mânia și abuzul legislativ al lui Haman. Consultarea domnitorilor este un mod de a deghiza nedreptatea, și de a o face acceptabilă, legală.

APLICAȚII:

Uneori, în mijlocul societății străine de Dumnezeu ne simțim mici, anonimi. Cum trăim ca Biserica și comunitate de copii ai lui Dumnezeu, într-o societate care are alte valori? Cum mărturisim credința, cum ne chivernisim viața, și cum așteptăm venirea Domnului?

.....

.....

.....

De unde îți iei regulile pentru comunicarea în familie?

.....
.....
.....

Cum se rezolvă problemele de refuz și de supărări și mânie? Ce spune Scriptura?

.....
.....
.....

Cum este descurajată și tratată violența domestică? Cum se asigură respectul reciproc?

.....
.....
.....

10, Estera 2, Credința și mărturia în viața socială, 2.20

RELEVANȚĂ ȘI RECUPERAREA FAMILIEI

Relevanța celor credincioși intră în prim-plan când este vorba de repararea vieții de familie a împăratului. Aici începe, de fapt, istoria despre Estera și Mardoheu, în 1:5-7. Estera participă la efortul de refacere a vieții de familie a împăratului Ahașveroș, dar devine, în același timp, o eroină a Domnului, pentru că prin ea și prin unchiul ei, Mardoheu, Dumnezeu intervine ca poporul să nu fie nimic.

Această istorisire aduce un pic aminte de faptul că Satan a fost mereu gata să lovească în Israel, poporul pornit din Avraam, Isaac și Iacov, ca să piară și să nu se mai nască Mesia, adică, Isus Hristos. Apocalipsa 12 vorbește de balaurul care pândește și dorea să îl sfâșie pe fiul care urma să se nască, și acolo este vorba de Hristos. Într-un fel însă și aici o umbră este la pândă ca să nimicească poporul și să nu se mai întoarcă în țara sfântă.

Împăratul Ahașveroș dorește să își refacă familia, într-adevăr, dar soluția aleasă dovedește că a rămas un om superficial și firesc: el își dorea o soție frumoasă, cu care să se mândrească în imperiu. El nu caută fete de caracter, cu principii de valoare, sau de neam ales, nici fiicele unor regi vecini, pentru alianțe politice (cum făcea Solomon, de exemplu), ci anunță un concurs de frumusețe la nivel național (2:1-5). Astfel, adună de peste tot din popor multe fete frumoase, fecioare (3). Cu această ocazie, îl întâlnim și pe famenul Hegai, responsabilul haremului regal al miresele. Țara avea în conducere mulți fameni, oameni credincioși împăratului. Ca și în lumea celorlalți, și între fameni vom vedea că, există oameni de caracter, dar și oameni răi. Așadar, și această lume, a celor castrați sau cu probleme sexuale, era la fel, aceleași probleme ca și la ceilalți. Și pe toți îi vede, îi evaluează, îi judecă și îi răsplătește sau îi pedepsește Dumnezeu.

Capitolul începe cu „potolirea mâniei împăratului Ahașveroș” (1:1), cu alte cuvinte țara este încă la cheremul supărărilor sale. Slujitorii îl măgulesc, îndemnându-l să găsească o fată frumoasă care să o înlocuiască pe Vasti. Acești slujitorii îi propun exact lucrul pe care și-l dorea, pentru că știau foarte bine ce își dorește.

Între fetele strânse din popor este aleasă și Estera. Se precizează clar că familia lor veniseră în robie, în exilul babilonian, pe vremea lui Ieconia, împăratul lui Iuda (5-6). Cu alte cuvinte, ei așteptau, cu toții, întoarcerea în țară, o vreme de eliberare. Astfel, de eliberarea lui Iuda din încercările ce vor veni, vor răspunde doi, un bărbat și o femeie. Nu este însă vorba despre un Avraam și o Sara, sau de un Adam și o Eva, ci despre un unchi și nepoata sa orfană. Mardoheu este un bun Adam: el a adoptat-o pe Estera și a educat-o să fie nu doar frumoasă la înfățișare, ci și la suflet, și credincioasă. Mardoheu este în echipa lui Dumnezeu, ca bărbat cu principii și pedagogie. De aceea, cartea are doi eroi, unul pentru, bărbați, Mardoheu, și o eroină pentru femei, Estera.

Îngrijirea Domnului se vede și în faptul că, odată selectată să intre în haremul miresei pentru a concura pentru cine devine noua regină a țării, Estera este remarcată de famenul Hegai, și primește șapte slujnice să o ajute, precum și cea mai bună încăpere de acolo (9). Cifra șapte este o cifră care intervine mereu ca să arate că toate lucrurile sunt sub grija lui Dumnezeu.

Estera este discretă și nu își face cunoscut poporul, căci așa o învățase Mardoheu (10). Lucrul acesta mai este repetat o dată, în vs. 20. Capitolul doi este capitolul în care se spune de două ori despre ascultarea Esterei și se rostește cuvântul popor, adică Israel.

BINECUVÂNTARE ȘI RELEVANȚĂ PRIN SLUJIRE

De la începerea căutărilor unei noi regine, și până la alegerea efectivă a Esterei, au trecut trei ani și jumătate. În anul al șaptelea al domniei regale, Estera este aleasă dintre toate ca să fie regina lui Ahașveroș. Estera a avut nevoie de credincioșie, seriozitate, perseverență, nădejde în Domnul

Toți cititorii cărții se bucură de soarta ei, dar experiența ei nu a fost ușoară. În primul rând, exista un fel de destin de turmă, toate erau treceau prin aceleași pregătiri și probe. A stat 12 luni în haremul general. Aici șase luni erau unse cu undelemn de mirt, și alte șase luni cu parfumuri și ale unguente. Era și frumos, dar și degradant. Nu a fost o poveste de dragoste, cum probabil, uneori, se gândea și Estera că va avea, la căsătorie (10-12). Apoi, toate treceau o noapte pe la împărat, pe rând, după care intrau în alt harem, al nevestelor. Hegai, famenul paznic al casei miresei, le lăsa să ia ce doresc ele atunci când treceau în casa

concubinelor. Aici paznic era alt famen, Şaaşgaz. Deşi ajungeau în a doua casă nu însemna că ai ajuns regină. Regele decidea la un moment dat cine era câştigătoarea (12-15). Autorul este foarte detaliat, și deși este o poveste regală, are ceva trist. Oare cum a făcut față Estera acestei perioade de trei sau patru ani? Știm că a rămas modestă. Ea nu a cerut nimic la trecerea din haremul nevestelor în haremul concubinelor. A primit doar ce i s-a dat – dar a fost remarcată (15).

În final, a fost invitată la împărat și, surprinzător, împăratul a ales-o pe ea drept regină – soție (al șaptelea an al domniei). Împăratul a iubit-o, spune textul, și se pare că Dumnezeu a pus dragoste pentru ea în inima lui (17). În ciuda experiențelor neobișnuite și ne-romantice, Dumnezeu a avut grijă de viața de familie a Esterei. Împăratul a dat un nou ospăț, al doilea din carte, referitor la familie.

Versetele 2.21-23 oferă, ca din întâmplare, dar nu este din întâmplare, relatarea despre faptul că Mardoheu și Estera au avut ocazia să păzească viața regelui și au reușit să o facă. Mardoheu a aflat că doi fameni nemulțumiți (Bigtan și Tereș, paznicii casei regale) de la curtea regelui au făcut un complot să îl asasineze pe Ahașveroș. Mardoheu i-a spus Esterei, ea l-a anunțat pe împărat, și cei doi au fost prinși și pedepsiți cu moartea pe lemn (o moarte a blestemului, așa cum știm din Scriptură. Hristos a murit pe lemnul crucii pentru noi ca să ridice blestemul pedepsei pentru păcatele noastre). Important este să vedem că Mardoheu și Estera au rămas credincioși lui Dumnezeu și în relațiile sociale, iar această grijă față de viața împăratului va fi crucială, mai târziu, în carte, pentru izbăvirea evreilor. Împăratul o va răsplăti în mod glorios. Credințioșia discretă, dar perseverentă, va fi răsplătită la vedere, cu izbăvirea întregului popor evreu.

Mardoheu și Estera au fost credincioși lui Dumnezeu în tot ce au făcut, în mijlocul societății în care erau. Domnul a binecuvântat credințioșia lor cu ocazii de a fi relevanți. Ei aveau principii înalte despre familie, principii înalte despre modestie, principii înalte despre cooperare, despre pazirea de infractori, grija față de împărat. Dumnezeu i-a binecuvântat prin toate, și pentru toate, și i-a pregătit pentru lucruri și mai mari. Acesta este un îndemn pentru toți credincioșii și un exemplu să avem o mărturie bună, perseverentă, și când suntem anonimi și când ajungem la recunoaștere și faimă.

APLICAȚII:

Ce calități dovedește Mardoheu în capitolul 2, pe care bărbații le-ar putea urma?

.....
.....
.....

Cum și-a arătat Estera modestia, buna creștere și credințioșia? În ce fel ar putea fetele de astăzi să urmeze modelul ei?

.....
.....
.....

De credeți că a fost important că Mardoheu și Estera au fost asociați de la bun început cu fapte bune: modestie, frumusețe, discreție, credințioșie față de Dumnezeu, grijă față de viața de familie, grijă față de viața împăratului?

.....
.....
.....

Ce cuvinte cheie ne fac să ne gândim că Dumnezeu avea grijă de evreii din exilul babilonian – persan?

.....
.....
.....

În ce feluri ar putea să se vadă seriozitatea noastră creștină în societate, chiar dacă nu am avut ocazia să ne explicăm credința?

.....
.....
.....

17, Estera 3, Credința și primejdia persecuției, 3.5-6

CREDINȚA ȘI OAMENII DE CARACTER

De obicei, când ne gândim la credință, ne gândim la încrederea în Hristos și în jertfa sa, ca să ne fie iertate păcatele și să avem o viață nouă, prin Duhul Sfânt. Credința înseamnă însă și sfințenie, și mai înseamnă și verticalitate, caracter, frumusețe morală. Nu înseamnă obrăznicie, nici lipsă de respect, sau neglijență și nepăsare față de alții, sau dispreț, dar înseamnă și verticalitate, onestitate, coloană vertebrală, valori etice.

De exemplu, poate un credincios să laude fără rezerve un dictator? Sau poate să își lingusească șefii pentru o poziție mai înaltă, pentru favoruri, pentru recompense, sau pentru o mărire de salariu? Probabil că este bine să știi să aduci sau să faci un compliment cuiva, să arăți atenție sau mulțumire unui binefăcător, unui doctor, etc. Totuși, deși nu toți percep această dimensiune sufletească, ar trebui să ne ferim de linguire, de laudarea celor nedrepti și orgolioși, a liderilor abuzivi. Se pare că așa a acționat Mardoheu, deși subiectul evaluării acțiunii lui rămâne deschis. Închinare sau linguire, nu; r, Cum ar trebui să ne ferim de orgoliul lor dezlănțuit, dar și de subugare și de pierderea demnității? Ce învățătură găsim în Scriptură, în această privință?

CINE MERITĂ ÎNCHINAREA?

Ahașveroș l-a promovat pe Haman, un conducător capabil, ambițios, dar orgolios și răzbunător până la crimă. Într-un fel, el pare a fi un urmaș al lui Cain, gata săucidă pe cei care par mai aproape de Dumnezeu decât el și care nu îi dau cinstea așteptată. Ahașveroș a dat poruncă să fie cinstit de toți și toți să își plece genunchiul și să se închine lui (1-2). În Persia se pare că nu se făcea nimic fără poruncă împărătească, fără o lege regală. În timp ce toți paznicii palatului regal făceau așa, Mardoheu nu s-a închinat lui Haman.

Oare a făcut bine că a sfidat o regulă socială dată de împărat? Colegii au pus presiune să se conformeze, dar el nu i-a ascultat. Ca într-un fel de pariu, ei l-au pârât lui Haman, ca să vadă dacă Mardoheu se va ține de hotărârea lui (4). De fapt, nu au fost colegi buni. Ei au amorsat ca niște mici agenți ai răutății, marea răutate

a lui Haman. Aici se vede ura lor anti-semită în formare. Colegii lui Mardoheu au vrut dinadins să îl stârnească pe Haman, când i-au spus că un evreu nu vrea să i se închine. Într-un fel sunt și ei părtași la escaladarea situației. Haman își avea partenerii săi necunoscuți în împărăție, gata să stârnească ură între oameni individual luați și între popoare.

Mardoheu se aseamănă, într-un fel, cu Daniel. Și acolo este o problemă cu o poruncă despre închinarea la împăratul Darius, pe care Daniel nu a ascultat-o (Daniel 6:5-13). Și unii l-au pârât. Ba chiar și prietenii lui Daniel, pe nume Hania, Mișael și Azaria, numiți Șadrac, Meșac și Abed-Nego, refuză să se închine statuii de aur a lui Nebucadnețar (Daniel 3:1-11) – și tot așa, au fost pârâți de alții, gata să facă rău.

Se vede că evreii erau foarte sensibili față de închinarea înaintea oamenilor sau idolilor. Ei doreau să se închine doar lui Dumnezeu. Desigur, la păgâni, era o modă ca împărații și oamenii de seamă să pretindă că sunt zei sau se trag din zei – și să ceară închinare. Așadar, nu este vorba despre respect față de funcție, ci despre o exagerare a respectului care să unească onoarea cu închinarea și adulara. Așa ceva nu era acceptabil pentru Mardoheu.

Greu de spus ce ar fi trebuit să facă un creștin în locul lui Mardoheu, dar pe timpul persecuțiilor din primele secole, creștinii au refuzat să se închine Cezarului spunând că ei se închină doar lui Hristos. Foarte mulți au fost martirizați din această cauză. Pe de altă parte, Romani 13.1 spune ca „oricine să fie supus stăpânirilor celor mai înalte; căci nu este stăpânire care să nu vină de la Dumnezeu. Și stăpânirile care sunt, au fost rânduite de Dumnezeu.” Dar zice și 13.3 „Dregătorii nu sunt de temut pentru o faptă bună, ci pentru una rea”, iar Haman era exact invers, era orbit de ură. Romani 13.7 spune „Dați tuturor ce sunteți dator să dați: cui datorați birul, dați-i birul; cui datorați vama, dați-i vama; cui datorați frica, dați-i frica; cui datorați cinstea, dați-i cinstea”.

Cum facem diferența între apreciere și adulare, între respect și închinare? Cum ne asigurăm că nu ne închinăm puterii politice, ci doar lui Dumnezeu?

URĂȚENIA RĂZBUNĂRII COMPARATĂ CU HARUL DOMNULUI

Imitând mânia lui Ahașveroș, și Haman se mânie pe Mardoheu și se hotărăște să îlucidă pe Mardoheu și pe iudei, poporul lui Mardoheu. Mânia lui Haman este la fel

de aprinsă ca a împăratului, dar merge mult mai departe și este ucigașă. Și nu se oprește la o persoană, ci vrea să extermine un popor întreg. Cu siguranță, ar trebui să ne ferim de mânie și de mândrie.

Haman devine un răzbunător fără milă, și crede că puterea politică și abilitate de guvernare îi dă dreptul de viață și moarte asupra indivizilor și asupra popoarelor. Și Hitler și naziștii au crezut lucrul acesta. Și Stalin și comuniștii de lângă el. La fel și Pol-pot în Cambodgia. Ei au dovedit un dispreț total față de viața umană. De aceea, cartea îl numește pe Haman, fiul lui Hamedata, din familia Agag, a regilor amaleciți: „vrășmașul iudeilor” (10).

În răzbunarea sa fără limite, Haman încearcă să își acopere ura și crima cu justificarea unei legi împărătești. Deja suntem plictisiți de atâtea legi: despre cum fiecare poate sau nu să bea vin, legi despre ce limbă să vorbească părinții acasă și cine să fie șeful în familie, legi despre recăsătorirea regelui, legi despre cum să fie onorat un mare lider, cu închinare și plecarea genunchiului, sau așezat pe cal, mai târziu – pentru Mardoheu, etc. Se pare că nu întotdeauna numărul de legi asigură legalitatea acțiunilor și buna funcționare a unei societăți.

La sfârșitul capitolului trei, Ahașveroș dă la îndemnul lui Haman o nouă lege prin care toți iudeii din imperiu să fie uciși într-o singură zi și să li se prade averile. Așadar, genocidul generalizat a iudeilor a devenit legal (9-15). Ca să facă față acestei legi, Ahașveroș va da o altă lege, mai târziu prin care evreei să se poată apăra în ziua în care, tot prin lege, ar fi trebuit să fie atacați și uciși.

Din nou, este amintit întregul popor iudeu („un popor deosebit între popoare”, v. 8). Toate popoarele sunt îndemnate la această ură etnică (12, 14). Distrugerea lor trebuia să fie totală: bătrâni, tineri, femei și copii (13), iar averile prădat. Haman era bun psiholog al urii sociale și inter-etnice. Din păcate, și astăzi există specialiști în propagandă, gata să instige la ură popoarele, să nimicească națiuni, să acuze pe nedrept pe alții de netrebnicie, când ei înșiși sunt nedrepti și cruzi. Evenimentele din Ucraina și Rusia din acest an sunt un exemplu viu și dureros al acestor răutăți umane.

În mod caracteristic cărții – și vieții, liderii Haman și Ahașveroș sunt superstițioși. Ei iau această hotărâre de genocid în prima lună (Nisan) a celui de al 12-zecelea an al domniei lui Ahașveroș, după ce au tras la sorți (purim – sorți sau

zaruri) pentru fiecare lună (pentru 12 luni) și zi din an (365), ca să vadă când este ziua cea mai favorabilă zi pentru distrugerea evreilor, când ei nu se vor putea apăra. Rezultatul a fost ziua 13 din luna 12 (Adar). Așadar, legea pentru uciderea evreilor s-a dat cu 11 luni și jumătate înainte de faptă. Solii au anunțat-o în toată împărăția în ziua a 13^a a primei luni, Nisan, așadar, cu 11 luni înainte. Efectul psihologic planificat trebuia să fie devastator. Iudeii urmau să trăiască în frică 11 luni și după aceea să fie loviți și uciși.

Așadar, cartea Estera vorbește despre lipsa de putere a ghicitorilor, a horoscopului, a superstițiilor, despre psihologia persecuției și reprimării, în încercarea de a distruge poporul lui Dumnezeu. Ziua a 13 din luna 12 (Adar) se va transforma, dintr-o zi a nimicirii, într-o zi a izbăvirii. Proverbe 26.2 zice „Cum sare vrabia încoace și încolo și cum zboară rândunica, așa nu nimerește blestemul neîntemeiat.”

Capitolul 3 se încheie cu 3:15, o imagine asemănătoare cu cea de la începutul cărții, dar mult mai rea: Haman și împăratul stăteau la masă și beau vin, în vreme ce cetatea de scaun, Susa, în loc să fie și ea parte la ospăț, era îngrozită, căci se vestise masacrul iudeilor din 13/12.

APLICAȚII:

Ce este lingușirea, și ce înseamnă să fii politicoș, atent, recunoscător?

.....

.....

.....

Care este definiția compromisului în viața politică și în conducerea companiilor?
Cum să neferim de el?

.....

.....

.....

Cum facem diferența între apreciere și adulare, între respect și închinare? Cum ne asigurăm că nu ne închinăm puterii politice, ci doar lui Dumnezeu? Asigură-te că îți respecti pe oameni și te închini doar lui Dumnezeu.

.....
.....
.....

De ce Haman poate fi numit un expert al răzbunării și urii sociale?

.....
.....
.....

Cum să ne ferim de ură și de mânie?

.....
.....
.....

Merită să ne încredem în hotărâri luate cu horoscopul?

.....
.....
.....

Merită să ne temem de blestemele omenești și de vrăji? De ce?

.....
.....
.....

24, Estera 4, Și rugăciunea și acțiunea sunt importante, 4.15-16

Și rugăciunea și acțiunea sunt importante. În mod special, Estera 4 este capitolul constatării, sfătuirii, și al rugăciunii. Acesta este răspunsul omului credincios când se confruntă cu greutățile, mai ales dacă sunt neașteptate și uriașe. El stă de vorbă cu Domnul și mijlocește. În același timp, cel credincios și rugativ se pregătește de acțiune.

VOCEA DURERII TREBUIE AUZITĂ CLAR: ÎN ÎNCERCĂRI, COMUNICĂ

Mardoheu a comunicat clar că se întâmplă ceva groaznic pentru poporul evreu. Și-a sfâșiat hainele, s-a îmbrăcat în sac, și și-a presărat cenușă în cap. Ceva asemănător au făcut și locuitorii din Ninive când au aflat de distrugerea iminentă a poporului (Iona 3.6-8). La fel și regele Ahab, când Ilie i-a vestit pedeapsa Domnului (1 Regi 21.27-29). Acesta era limbajul smereniei înaintea lui Dumnezeu, în Asia Mică.

Mardoheu a plâns cu glas tare și a strigat că se face o mare nedreptate poporului său. El nu a putut intra în curtea palatului regal cu acest protest, ci a rămas la poartă. Nu se cuvenea să fii trist înaintea împăratului.

În ce privește forma publică a protestului, echivalentul contemporan ar fi purtarea de plancarde, demonstrația pașnică în fața palatului prezidențial sau a sediului guvernului, legarea cu lanțuri de vreun monument, greva foamei, sau vreun marș demonstrativ, public, pașnic, anunțat. Practic, într-o lume fără telejurnal, Mardoheu a făcut publică durerea tuturor iudeilor, care au plâns și ei, oriunde a ajuns vestea masacrului. Toți au jelit, s-au îmbrăcat în sac și au dormit în sac și cenușă, și au postit.

Estera fusese ferită de aceste tulburări și nu știa ce se întâmplă. Mardoheu nu a acceptat hainele bune pe care i le-a trimis ea, când a aflat ce se întâmplă cu el, și i-a transmis reginei îngrijorate care era motivul acestui protest vehement și foarte îndurerat. Intermediarul lor a fost famenul Hatac, un slujitor al împărătesei (se observă, încă o dată, mulțimea de fameni de la palat).

Mardoheu a fost un pedagog bun, un bun tată adoptiv, un om cu principii solide în închinare, iar acum este un comunicator care știe să se facă auzit, atunci când trebuie. Un bun comunicator care s-a făcut clar auzit în suferința multora, a

fost Cristi Țepeș, redactor creștin la TVR. El nu s-a sfiit să vorbească în emisiuni radio și tv despre creștinii în suferință sau despre cei a căror familie a fost adânc nedreptățită, și a vorbit chiar și în comisiile parlamentare. Nu toți au darul sau poziția să vorbească atât de clar despre cei persecutați, dar toți trebuie să mijlocim în rugăciune pentru cei nedreptățiți și aflați în suferință.

DOVEDEȘTE CARACTER FERM ȘI FII DEDICAT ÎN RUGĂCIUNE

În afară de a fi un bun comunicator al veștilor dureroase ale persecuției, în public, Mardoheu arată și modestie, dar și tărie în mesajul său către regina Estera. Mai întâi, el este gata să îi spună lui Hatac tot ce s-a întâmplat. Mardoheu este foarte atent și la detalii, deoarece știa despre suma de 10,000 de arginți pe care o promisese Haman regelui, ca un fel de mită sau compensație pentru iudeii ce urmau să fie uciși. Regele o refuzase, dar ea rămânea acolo, pe masa ofertei. Interesant este că, după ce toată primejdia va trece, și iudeii scapă, regele va pune o taxă nouă pe întregul imperiu, și celor de pe continent și celor de pe insule (10.1). Deci, Haman știa că existau nevoi presante în departamentul financiar al imperiului (și nu era de mirare, având în vedere cheltuielile de protocol și stilul de viață de la palatul regal). Mardoheu dă un raport complet (4.6+7) și exact. Ar fi de dorit, ca și comunicarea noastră să fie atentă la detalii și să dea expuneri complete ale situațiilor dificile. Neatenția nu este binevenită, nici parțialitatea.

Mardoheu este și rugativ, dar și gata de acțiune. El îndrăznește să îi ceară, chiar să îi poruncească Esterei să meargă la împărat să ceară izbăvire pentru popor. Cuvântul *popor* apare din nou și vedem, astfel, cât de mult ține Dumnezeu la poporul său, și cât de mult erau gata liderii evrei ca Mardoheu să slujească poporul pe care Dumnezeu l-a ales.

Schimbul de mesaje din 4.8-16 este extrem de interesant. Cu mult curaj sau îndrăzneală, cu autoritate de părinte și lider evreu, Mardoheu îi dă Esterei un mesaj ferm, o „poruncă” de merge la împărat să îi spună și să îl roage să scape poporul. Estera obiectează că există o lege deja care o pedepsește cu moartea dacă se prezintă la împărat nechemată – doar sceptrul de aur întins spre ea cu bunăvoință, o poate scăpa de la moartea sigură (9-11). În situația dată, ea nu mai fusese chemată de 30 de zile (1 lună). Răspunsul lui Mardoheu este memorabil în 4.13-14: „Să nu-ți închipui că numai tu vei scăpa dintre toți iudeii, pentru că ești

în casa împăratului. Căci, dacă vei tăcea acum, ajutorul și izbăvirea vor veni din altă parte pentru iudei, și tu și casa tatălui tău veți pieri. Și cine știe dacă nu pentru o vreme ca aceasta ai ajuns la împărăție?” Două expresii sunt importante aici: „toți iudeii” (o referire clară la poporul iudeu) și „pentru o vreme ca aceasta” (care arată că și Mardoheu se tot întreba de ce a lucrat Dumnezeu în acest fel, ca să ajungă Estera împărăteasă). Răspunsul Esterei este la fel de memorabil (4:16). Ea arată că este ascultătoare și credincioasă, dar și că are un caracter nobil, curajos, și o identitate clasă, care o face egala lui Mardoheu, în planul lui Dumnezeu de izbăvire a poporului. Estera își asumă riscul de a merge la împărat cu o cerere, sau un plan de cerere, dar nu înainte de a chema tot poporul iudeu din Susa la post și rugăciune, vreme de trei zile.

Așadar, iată frumusețea caracterului lui Mardoheu și al Esterei: au fost oamenii ai comunicării, ai consultării, ai credincioșiei față de popor, responsabili, oameni ai acțiunii și ai rugăciunii.

APLICAȚII:

Cât de interesat ești de veștile misionare despre creștinii persecutați?

.....

.....

.....

Cum comunicai și altora soarta celor persecutați? Te rogi pentru ei? Câtă compasiune ai?

.....

.....

.....

Ce părere ai de întrebarea „Și cine știe dacă nu pentru o vreme ca aceasta ai ajuns la împărăție?” Poate fi aplicată și la situațiile din prezent?

.....

.....

.....

Când ești în situații dificile folosești rugăciunea și postul? Acționezi practic după aceea? Când ai fost într-o asemenea situație și cum ai trecut prin ea?

.....

.....

.....

31, Estera 5, Luptă cu răbdare, cu tact, 5.3-4

CURAJUL ACȚIUNII (CEREREA), RĂBDARE ACȚIUNII (TACTUL)

După ce împreună cu Mardoheu și cu tot poporul din Susa, Estera a stat în rugăciune înaintea Domnului și în post, vreme de trei zile, apoi a trecut la acțiune. Modelul ei este foarte important. Și rugăciunea, și postul sunt importante, dar și acțiunea prin credință. Acțiunea are riscuri, de aceea, mai înainte de a trece la fapte, este nevoie de rugăciune. Dar rugăciunea fără acțiune, nu are finalitate. Ea nu își asumă răspunderea și nu dovedește o credință practică.

Estera s-a îmbrăcat în hainele regale, strălucite, și a îndrăznit să vină înaintea împăratului, în curtea din interior, care nu era deschisă oricui. Împăratul o vede, fiind așezat pe jilț, că stătea în ușă, și aici lucrează Dumnezeu. I-a plăcut de ea și a întins către ea toiagul de aur al domniei, semn al îndurării regale. De fapt, Dumnezeu acționa prin bunăvoința regelui, ca semn al îndurării divine. Accesul era deschis – dar ce urma ea să spună?

Aici își fac loc înțelepciunea și răbdarea, și tactul Esterei care își gândește intervenția în trei etape sau trepte. Desigur, tot Domnul i-a dat înțelepciunea și pentru acestea. Dar lupta credinței presupune răbdare și înțelepciune. Estera își amână cererea și nu își spune de la început dorința. Ea vrea nu să vină doar, cu o cerere, ci să facă și ea un cadou, la rândul ei, adică să ofere o masă deosebită, regală, pentru că știa ce îi place regelui (4-5, 7-8). Când faci o cerere este bine să o îmbraci sau să o împachetezi într-o formă frumoasă sau într-un context care arată apreciere. Regele a prețuit mult frumuseața și discreția Esterei și îi răspunde în mod repetat că este gata să îi dea și jumătate de împărăție (5.3, 6, și la fel în 7.2). Generozitatea regelui este supremă. Estera știe, bineînțeles, să nu abuzeze de amabilitatea regală. Doar în capitolul șapte își va dezvălui dorința.

Ca să risipească orice suspiciune, ea îi invită ca oaspeți la masa regală pe rege, dar și pe Haman, protejatul regelui. Acest detaliu îl face pe rege să se simtă prețuit și el, și inițiativele sale regale de conducere (adică, promovarea lui Haman). Înțelepciunea de a te purta ingenios în relații dificile și cu tact, cu răbdare, vine de la Domnul și este și ea răspunsul la rugăciune, în cartea Estera.

CRIZA MÂNDRIEI ȘI PREAMULȚUMIRII DE SINE

A doua parte a capitoului 5, se focalizează pe reacțiile greșite ale lui Haman. La început el era foarte fericit și mulțumit. Totul părea să fie bine și să continue să îi fie foarte favorabil. În sufletul său locuia însă o nemulțumire uriașă, fără milă, alături de un orgoliu fără măsură, nestăpânit. Nimic din ce avea nu a mai contat pentru el, când a văzut că Mardoheu îl sfidează și nu se închină înaintea lui, nici chiar sub amenințarea morții. Încă o dată în cartea Estera, vedem că un conducător „se umple de mânie” și acționează cu aprinderea momentului (5:9).

Cartea este foarte obiectivă și dreaptă însă. I se recunoaște lui Haman capacitatea de a se stăpâni până acasă (10). Apoi i se recunoaște și puterea de a se consulta cu soția și rudele despre ce să facă. Dar rezultatul este dezgustător și oribil de răzbunător, este rău și ucigaș.

Așadar, Haman se stăpânește până ajunge acasă și acolo are o criză de identitate și de nervi. El îi strânge pe toți ai case și le amintește toată bogăția sa și le explică toată gloria și întâietatea pe care i le-a dat regele Ahașveroș. Apoi, are o evaluare uimitor de orgolioasă și de crudă. În 5:13 el spune că „toate acestea nu au nici un preț pentru mine câtă vreme voi vedea pe Mardoheu, iudeul acela, șezând la poarta împăratului”. Haman este un om care nu se bucură de ce are în viață. El este un om care nu îi mulțumește lui Dumnezeu pentru nimic. El este un om care își concentrează toată nemulțumirea și orgoliul asupra lui Mardoheu, care nu i se închină, și asupra poporului său, iudeii. Chiar și invitația Esterei la masă doar cu împăratul de față, este disprețuită pe față – deși se bucura de ea, în adâncul inimii. Această răutate fără limite ne avertizează cât de adâncă poate fi decăderea omului păcătos. Nemulțumirea devine ură, iar ura devine crimă. La fel a fost și în cazul lui Cain și Abel. Soția lui Haman, Zereș, îl sfătuiește să o ia înaintea zilei de răzbunare din 13 Adar, și să îl ucidă pe Mardoheu chiar a doua zi, prin spânzurare. Haman era nerăbdător să înceapă deja executarea evreilor printr-un exemplu de seamă, prin Mardoheu.

APLICAȚII:

Ați urmat vreodată modelul de rugăciune și acțiune din cartea Estera? Când?

.....

.....

.....

Explicați de ce nu era bine ca Estera să își arate cererea de la prima întâlnire.

.....

.....

.....

Este împăratul Ahașveroș o imagine a lui Dumnezeu, a generozității și puterii divine, care poate hotărî răsplătirea sau pedepsirea cuiva?

.....

.....

.....

Cum ar fi trebuit Haman să reacționeze față de toate darurile primite în viață?

.....

.....

.....

Cum ar trebuie să ne ferim de orgoliul nemăsurat pe care îl dovedește Haman? De ce răzbunarea trebuie să rămână a Domnului?

.....

.....

.....

7, Estera 6, Domnul lucrează prin coincidențe, 6.1-2

Estera și Mardoheu, împreună cu poporul iudeu din Susa, și probabil cu toți cei ce știau ce se întâmplă în imperiu, și-au făcut bine datoria. Ei au venit împreună în rugăciune și post înaintea Domnului, vreme de trei zile. Apoi, Estera a îndrăznit să acționeze, cerând direct o audiență regelui. Capitolul șase însă ne arată că Dumnezeu a acționat dincolo de planurile lor, într-un fel care părea o coincidență, dar, de fapt, era mâna Domnului. Uneori, nu știm cum și ce să cerem să ne ajute Domnul, dar El știe cel mai bine cum să intervină. Dacă s-ar fi putut crede că audiența forțată a Esterei la împăratul Ahașveroș a reușit din pură întâmplare, onorarea lui Mardoheu și decăderea lui Haman, în noaptea citirii Cronicilor, ne arată cu Dumnezeu însuși intervine.

DUMNEZEU INTERVINE DINCOLO DE PLANIFICĂRILE OMENEȘTI

Acest fel de intervenție arată că Domnul nostru este viu și are propriile sale planuri. El se bucură să ne rugăm lui, în nevoie, și ne răspunde. Aceasta este linia pe care au mers inițial Mardoheu și Estera. Dar El cunoaște în profunzime inimile oamenilor și intervine în istorie în moduri neprevăzute, foarte semnificative și foarte eficiente.

Pe deoparte, se vede că Dumnezeu binecuvintează credințioșia umană în lucrurile mici. În Luca 16.10 Isus spune „cine este credincios în cele mai mici lucruri, este credincios și în cele mari, și cine este nedrept în cele mai mici lucruri, este nedrept și în cele mari.” Mardoheu a dat de veste Esterei despre complotul celor doi fameni la curtea regelui, iar regele a scăpat cu viață. Atunci, Mardoheu i-a dat ocazia Esterei să își arate grija față de împărat.

De asemenea, fără să caute răsplătire, el însuși a avut grijă de viața împăratului, prin felul responsabil în care s-a purtat. În 1 Timotei 2.1-2 ni se spune „faceți rugăciuni, cereri, mijlociri, mulțumiri pentru toți oamenii, pentru împărați și pentru toți cei ce sunt înălțați în dregătorii, ca să putem duce astfel o viață pașnică și liniștită, cu toată evlavia și cu toată cinstea.” În Epistola către Romani 13.3. scrie: „Dregătorii nu sunt de temut pentru o faptă bună, ci pentru una rea. Vrei, dar, să nu-ți fie frică de stăpânire? Fă binele, și vei avea laudă de la ea.”

Mardoheu acționează de parcă ar fi știut principiile din Noul Testament. El este inspirat de Domnul să fie credincios țării în care a ajuns prizonier. De fapt, el știa ce spusese Ieremia în Ieremia 29.7. „Urmăriți binele cetății, în care v-am dus în robie, și rugați-vă Domnului pentru ea, pentru că fericirea voastră atîrnă de fericirea ei!” Probabil că Mardoheu era un copil, pe vremea când Ieremia scrisese aceste cuvinte, la începutul perioadei de robie. Cartea profetului Ieremia era, ca să spunem așa, o lectură obligatorie în acel timp.

Domnul l-a făcut pe împăratul Ahașveroș să aibă insomnie și să citească din cartea Cronicilor persane scrisă în timpul vieții lui. Împăratul ar fi putut să își trateze insomnia și altfel, dar Domnul l-a îndemnat să citească în noaptea aceea Cronicile. Citind despre ce făcuse Mardoheu a simțit spre dimineață nevoia să acționeze cumva și să îl răsplătească (6.1-4). Dumnezeu, care are și un simț profund al ironiei, a făcut ca exact în momentul în care Haman venise în curtea regală să ceară spânzurarea lui Mardoheu, împăratul să dorească răsplătirea lui Mardoheu. La întrebarea împăratului despre cum ar trebui cinstit cineva deosebit, pe care regele îl onorează, Haman dă un răspuns foarte îndrăzneț, pentru că se gândea că numai el ar fi putut fi cel onorat. Mândria, încă o dată, merge înaintea căderii. Dacă noi considerăm că am reușit ceva în viață, să nu ne vedem singuri drept cei mai importanți: Dumnezeu are mulți eroi prin care își crește împărăția. Romani 12.16 ne îndeamnă „aveți aceleași simțăminte unii față de alții. Nu umblați după lucrurile înalte, ci rămîneți la cele smerite. Să nu vă socotiți singuri înțelepți.” În Efeseni 6.3 se spune „dacă vreunul crede că este ceva, măcar că nu este nimic, se înșeală singur.” Iar Romani 12.10 ne îndeamnă „Iubiți-vă unii pe alții cu o dragoste frățească. În cinste, fiecare să dea înțîietate altuia.”

Haman greșește făcând un plan de gloriificare în care s-a gândit doar la sine. Dumnezeu îi întoarce tot planul cu susul în jos, și Mardoheu va fi cel onorat, exact după imaginația lui Haman: cu cunună împărătească pe cap, îmbrăcat în hainele regale, călare pe roibul împărătesc. Conform celor zise de el însuși, Haman l-a purtat pe Mardoheu peste tot prin capitală, prin piața centrală mai ales (locul deschis din centru) strigând „Așa se face omului pe care vrea împăratul să-l cinstească!”

NEVOIA DE ÎNȚELEPCIUNE DIVINĂ, NU OMENEASCĂ

Dacă ar fi avut o înțelepciune biblică, din partea Domnului, Haman ar fi fost mai smerit. Dar pentru că venise cu un gând ucigaș, Domnul l-a smerit foarte tare. După această onorare a lui Mardoheu, pe care a fost silit să o organizeze chiar el, Haman s-a întors acasă „în grabă... mâhnit, și cu capul acoperit”. Comentatorii cred el a fost cuprins de o depresie foarte puternică, de o tristețe doborâtoare. Așa îi mustră Dumnezeu pe cei mândri.

Și în capitolul cinci, precum și în capitolul șase, Haman merge acasă și se consultă cu cei din familie. Consultarea este bună, dacă este după voia lui Dumnezeu, dar dacă nu este așa, atunci, nu reprezintă decât un exercițiu de inteligență și prevedere omenească, dar lipsită de pocăință și de har. De exemplu, Anania și Safira s-au consultat bine, ca soț și soție, dar au acționat rău, când s-au hotărât împreună să îl mintă pe Dumnezeu și pe frați (Fapte 5).

Ceva asemănător se întâmplă și în Estera 5-6. În capitolul cinci, Haman s-a consultat cu ai săi, iar soția l-a îndemnat să ridice o spânzurătoare pentru Haman ca să îl omoare și să meargă la ospaț apoi, cu bucurie și fără grijă. A fost un sfat foarte rău. Acum, în capitolul șase, tot soția Zereș, foarte înțeleaptă, face observația „Dacă Mardoheu, înaintea căruia ai început să cazi, este din neamul iudeilor, nu vei putea face nimic împotriva lui, ci vei cădea înaintea lui.” (6.13). Apare din nou în discuție poporul iudeilor. Domnul avea grijă nu doar de Mardoheu și Estera, ci de tot poporul iudeu. Soția Zereș este un fel de profeteasă, are perfectă dreptate în ceea ce spune. Acest fel de înțelepciune omenească, foarte inteligentă, dar fără o pocăință reală și o smerenie adevărată înaintea Domnului, nu duce nicăieri. Doar constată ce se întâmplă, dar nu are puterea de a face ceva bine, sau de a se întoarce la Dumnezeu. În Vechiul Testament un caz de felul acesta este cazul lui Ahitofel, sfetnicul lui David – și unchiul Batșebeei, care a dorit să îlucidă pe David, prin mâna lui Absalom, dar nu a reușit (2Sam. 15.1-17.23; 2Sam 23.34, Ahitofel era tatăl lui Eliam, un viteaz din lista de 30 a lui David, vezi 2Sam 23.34, iar Eliam era tatăl Batșebeei, 2Sam 11.3). Chiar și Iuda Iscarioteanul constată corect că a vândut sânge nevinovat, când l-a vândut pe Isus în Getsimane, dar nu se poate pocăi și întoarce la Dumnezeu, ci se sinucide. Într-un fel, și în Romani 7.18-21 se spune ceva asemănător: „Știu, în adevăr, că nimic bun nu locuiește în mine, adică în firea mea pământească, pentru că, ce-i drept,

am voința să fac binele, dar n-am puterea să-l fac. 19. Căci binele pe care vreau să-l fac, nu-l fac, ci răul pe care nu vreau să-l fac, iată ce fac!”. Dacă nu este în noi Duhul Domnului, care ne dă putere să învingem pornirile păcatului, înțelepciunea omenească, oricât de strălucită ar fi, este sortită eșecului practic. Chiar și Balaam, profetul care nu poate să îl blesteme pe Israel în pustie, este înțelept, vede bine viitorul, dar nu poate învinge natura păcătoasă a dorinței sale după câștig (Num. 22-24, vezi și Num. 31.8, moartea lui Balaam).

APLICAȚII:

De ce a avut Mardoheu grijă de viața împăratului Ahașveroș? Ce versete din cartea lui Ieremia îl îndemneau să aibă grijă de cetatea în care au ajuns exilați?

.....

.....

.....

Care trebuie să fie atitudinea creștinului față de autorități?

.....

.....

.....

Cum se vede în Estera 6 că Dumnezeu poate interveni dincolo de planificările omenești? Știi și alte situații de felul acesta, din prezent, unde se vede mâna lui?

.....

.....

.....

Cât de performantă poate fi înțelepciunea umană și care sunt foloasele pe care le aduce, dacă nu se smerește înaintea Domnului?

.....

.....

.....

De ce consultarea cu alții, care este în general foarte bună și de recomandat, nu a funcționat bine în cazul lui Haman?

.....
.....
.....

Cum îți încredințezi personal viața în mâna lui Dumnezeu și îți recunoști limitele înțelepciunii?

.....
.....
.....

14, Estera 7, Domnul răspunde rugăciunii, 7.3-4

Capitolul șapte este capitolul confruntării și al răspunsului lui Dumnezeu la rugăciune. Aici este punctul culminant al istorisirii, adică demascarea lui Haman. Deznodământul apare în capitolele 9-10, dar aici este punctul culminant. Se spune pe nume lucrurilor și începe judecata împotriva dușmanilor poporului iudeu.

DEZVĂLUIREA VICLENIEI LUI HAMAN

La acest al doilea ospăț, are loc demascarea răutății lui Haman. Așadar, după ce cartea a început cu trei oșpețe la aniversarea a trei ani de domnie, acum în centrul ei, au loc două oșpețe în urma cărora este expus complotul împotriva poporului lui Dumnezeu. Cartea se va sfârși cu un al ospăț, unul final, al șaselea, în care iudeii se vor felicita pentru izbăvirea primită. Acela este ospățul de Purim.

La acest al doilea ospăț, împăratul și Haman se află din nou în casa reginei. Aici are loc masa, iar ei sunt în vizită. La sfârșit, împăratul pune aceeași întrebare și face aceeași ofertă, a treia oară, că este gata să răspundă împărătesei Estera și să-i dea și jumătate de împărăție, dacă dorește. Momentul ofertei este, ca și la primul ospăț, finalul mesei, în care degustau vinul. Împăratul îndrăgea acest final. Capitolul trei s-a încheiat cu o masă la care, bând vin, Haman și împăratul au pus la cale distrugerea iudeilor (3:15). Acum, în Estera 7, la o altă masă, tot la finalul ei, când cei doi stăteau și beau vin, are loc, o altă sfătuire. Acum este demascată răutatea și dorința de crimă a lui Haman. Cupa înțelegerii la rău este înlocuită de cupa mîniei împărătești și a judecării răutății.

La întrebarea împăratului, Estera răspunde direct, de această dată. Ea deține surpriza totală și nu cere stăpânire și împărăție, ci viața, pe a ei și pe a poporului. Estera aparține poporului iudeu și devotamentul acesta este foarte clar. Cine este în trupul lui Hristos, în Biserică, va iubi Biserica Domnului și se va identifica cu ea întotdeauna. Ea arată că nu sclavia este necazul care îi așteaptă pe iudei – și pe ea, femeie iudee, ci moartea, exterminarea. Aici vocea Esterei devine Mesianică. Evreii astăzi au o bună imagine a holocaustului, când nu li s-au propus taxe mai mari și muncă mai multă (ca pe timpul lui Faraon, în Egipt, pe vremea lui Moise), ci au fost pur și simplu uciși. La fel s-a întâmplat cu Hristos. El nu a fost

certat și pedepsit că este Fiul lui Dumnezeu, ci bătut și condamnat la moarte, ucis. Răutatea păcatului intrat în omenire este extremă. El nu doar deformează și otrăvește firea umană, ci ucide pe cei care vor să asculte de Dumnezeu. Este o robie care nu te lasă să scapi, ci îți hotărăște moartea.

În mod înțelept, pe lângă problema etică a uciderii unui popor întreg, Estera arată și consecințele economice. Pierderea financiară pentru împărat, de care este legat și luxul vieții împărătești de la palat, va fi enormă. Nu se va putea recupera. Cei 10,000 de arginți reprezintă o nimica toată, în comparație cu ce se pierde, într-adevăr. Din nou, se vede înțelepciunea Esterei. Când se face o apărare, sau o acuzație, prezentarea trebuie să fie completă. Nu există doar factori morali, există și dimensiune psihologică, și politică, și economică. Dezastrul adus de păcat este complex.

În continuare, Estera a fost discretă și prelungeste tensiunea. Ea și-a spus cererea, dar nu a dezvăluit numele vrăjmașului. Împăratul, cu un stil regal, direct, precis, remarcabil întreabă: „cine și unde?...” Răspunsul Esterei este fără echivoc. Ea folosește trei epitete pentru Haman: apăsătorul, vrăjmașul, răul acesta (7:6). Fiecare arată profunzimea răutății lui. Descrierea aproape că ne face să ne gândim la Satan, cel care este ucigaș, mincinos (Ioan 8.44) și pârâș (Apoc. 12:10), acuzator al credincioșilor. Haman nu se așteptase la demascare și rămâne îngrozit. După glorificarea lui Mardoheu, el mai decade o treaptă, acum. Nu știa că și împărăteasa este din poporul iudeu.

Acest secret a fost păstrat cu străjnicie de Mardoheu și de Estera până acum. Oare dacă îl știa, Haman ar fi planificat altfel distrugerea încât regina să fie scăpată, în vreme ce toți iudeii ceilalți erau sortiți morții? Sau i-ar fi scutit pe toți, din cauza reginei? Păstrarea acestui secret ne intrigă. Haman era viclean. Probabil că ar fi făcut un alt plan, ca să îl atragă pe împărat la distrugere, în vreme ce casa regală să fie scutită. Problema este însă că în pornirea sa ucigașă, Haman era gata să distrugă orice popor, cu atât mai mult pe evrei. El nu trebuia să gândească ucigaș de la bun început. Pornirea lui spre răzbunare se aseamănă cu pornirea lui Lameh, cel care a omorât un tânăr, în Geneza (4:23-24): „Lameh va fi răzbunat de șaptezeci de ori câte șapte”. Într-un fel, Dumnezeu nu i-a dat voie să își nuanțeze planurile rele, ci i-a judecat pornirea sufletească în mod direct.

CONDAMNAREA LUI HAMAN

Împăratul s-a mâniat, iarăși, și a plecat în grădina regală (7.7). Haman a rămas să pledeze față de Estera, dar când împăratul se întoarce, această pledoarie este întreruptă. Imaginea este tristă și întunecată: după mustrarea finală a împăratului, slujitorii i-au acoperit fața lui Haman, semn al condamnării la moarte (că nu va mai vedea lumina).

Din nou, intervine un famen, Harbona, care îi dă împăratului detalii despre spânzurătoarea ridicată de Haman pentru Mardoheu și aduce aminte că acest Mardoheu îi scăpase viața împăratului. Haman ajunge să fie spânzurat în propria spânzurătoare, în propria casă. Răutatea își primește răsplata chiar acasă la ea. Regele acționează ca un agent divin. Așa cum spune proverbul, cine sapă groapa altcuiva, cade el în ea. Doar așa se potolește mânia împăratului (7.10).

Sfârșitul celei de-a doua oșpeții este neașteptat și foarte rapid. Judecata este severă și foarte repede dusă la îndeplinire. Aproape că s-a respectat Legea talionului, conform Legii de pe Sinai: cine ucide, va fi ucis. Atârnarea pe lemn, este și un semn al blestemului. Așadar, ucigașii sunt destinați blestemului. Haman își poartă păcatul și blestemul. Pentru noi însă pe lemnul crucii a murit Hristos, cel care a purtat blestemul păcatului în locul nostru.

Problema izbăvirii iudeilor de la moarte însă nu a fost rezolvată. Porunca de ucidere era în picioare și timpul se scurgea până la momentul execuției, conform poruncii regale.

APLICAȚII:

Cum se poate vedea răspunsul lui Dumnezeu prin ceea ce se întâmplă la acest ospăț?

.....

.....

.....

De ce răutatea nepotolită și nestăvilită a omului se poate asemăna cu răutatea lui Satan?

.....
.....
.....

De ce Dumnezeu îl lasă pe Haman să moară pe lemnul unde el îi pregătise spânzurătoarea lui Mardoheu?

.....
.....
.....

De data aceasta mânia împăratului împotriva lui Haman este o mânie bună? Este ea dreaptă sau este părtinitoare?

.....
.....
.....

Se află Dumnezeu în spatele acestui curs de evenimente? Cum?

.....
.....
.....

28, Estera 8: Domnul dă izbăvire și bucurie, 8.15-16

Eliberarea pe care o aduce Domnul este mai complexă decât pierirea vrăjmașului care a planificat nimicirea iudeilor (8.1, îl denumește iar „vrăjmaș” pe Haman, ca în 7:5). Într-adevăr, problema eliberării iudeilor de sub condamnarea la moarte era mult mai complicată decât părea. Fusese dată o poruncă regală persană și nu putea fi desființată în nici un fel.

CONTINUAREA HARULUI DIVIN

Deși există un pericol de a spiritualiza lucrurile, aici, rămâne un adevăr important că eliberarea de sub amenințarea morții și a păcatului este un lucru care ține mai mult decât se crede la prima vedere. Hristos a murit pentru păcatele noastre și ne-a adus iertarea, dar credința în El ne duce la un proces de sfințire, de luptă cu păcatul, care ține de la convertire până la moarte. Cât de hotărâți suntem să ne angajăm în acest proces de transformare personală și ascultare de Dumnezeu? Este adevărat că nu prin puterile noastre, ci prin puterea Duhului ne împotrivim păcatului și Celui rău, dar sfințirea ține mai mult, este o luptă mai îndelungată decât convertirea.

Deși împăratul îi dă Esterei pe mână toată casa lui Haman, iar Mardoheu primește cinstea lui Haman de a fi guvernator, precum și conducerea întregii familii și averi a lui Haman (1-2), Estera pledează, plânge și se roagă de împărat ca să fie înlăturate consecințele condamnării regale (3). Era nevoie de măsuri mai puternice pentru îndepărtarea răutății lui Haman, care planificase totul cu atenție, dăduse ordine și chiar alesese prin tragere la sorți ziua cea mai nefavorabilă iudeilor, pentru a-i ucide: ziua 13 din luna 12 (Adar). Dacă raportăm ziua aceasta la scara domniei lui Ahașveroș, ziua hotărâtă pentru nimicirea iudeilor era ziua a 13^a, din luna 13^a (12 plus 1) din anul al 13lea al domniei lui Ahașveroș (5 Aprilie 473 îH).

Scena este dramatică. Regina Estera plângea prăbușită înaintea tronului lui Ahașveroș. El însă îi întinde din nou toiaagul regal de aur, ca la început, și deci, viața ei este izbăvită (8.4-6). Înseamnă că Estera din nou mersese în audiență fără a fi chemată. Numai Domnul putea să îi dea atâta har! Împăratul îi dăruiește soarta familiei lui Haman și, mai ales, îi dă permisiunea să scrie o scrisoare

tuturor iudeilor, în numele împăratului, care să le dea dreptul la apărare (7-8). Din nou, Estera lucrează după principiul deja amintit: rugăciune și acțiune!

ORGANIZAREA APĂRĂRII ESTE LUCRAREA LUI MARDOHEU

Dacă în 1/1- Nisan (5 aprilie 474), Haman trăsesse la sorț ziua distrugerii, iar pe 12/,- Nisan (17 aprilie 474) dăduse decretul de nimicire a evreilor, peste un an, acum, pe 23/3 – Sivan (25 iunie), Mardoheu dă un decret de apărare a vieții evreilor. Decretul este strict fixat pentru ziua de 13 Adar, va să zică, peste șapte luni, când venea ziua nimicirii. Hotărârea de apărare, singura care putea contracara hotărârea de nimicire este dusă în tot imperiul persan, din nou în toate limbile și scrierile, fiecărui popor, în cele 127 de nome, din India în Etiopia - iar mesagerii sunt iuți și acoperă tot teritoriul (9). O lege regală persană nu putea fi desființată, deci acum existau două legi regale care se războiau în imperiu. Prima dădea voie popoarelor să îi atace, să îi ucidă și să îi jefuiască pe evrei, iar a doua le dădea voie evreilor să se apere, viața lor, familiile și avutul, de oricine dorea să îi atace.

Deși este ceva contradictoriu aici, care ne face să zâmbim, este și ceva serios care ne face să gândim profund. Așa cum legea mezilor și perșilor nu se putea schimba, nici legile și judecățile lui Dumnezeu față de păcat nu se schimbă. Dacă Dumnezeu a zis că păcatul aduce moarte, atunci așa rămâne. Soluția divină pentru ispășirea noastră este ca Mântuitorul Hristos, Mesia, să moară în locul nostru – și să învie, ca pedeapsa noastră să fie dată, iar noi, totuși, să trăim prin credință și prin puterea învierii sale. Deși suntem în antichitate deplină, îndepărtată și atât de diferită de noi, astăzi (sau nu), observăm că în cartea Estera se regăsesc multe din legile lui Dumnezeu și deciziile sale pentru salvarea neamului omenesc de sub condamnarea la moarte a păcatului.

Semnificația zilei distrugerii 13/12 Adar se schimbă în totalitate. Ea devine o zi a apărării și a salvării. Cele 12 luni de așteptare temătoare și de angoasă, de distrugere psihologică, primesc un nou conținut, de așteptare și anticipare curajoasă, cu speranță și credință.

Destinul implacabil a fost înlocuit cu un destin pe care ți-l făurești și pe care ți-l pregătești singur. Mardoheu a ieșit din cancelaria împărătească îmbrăcat în culori frumoase de nădejde, albastru și alb, și cu cunună de aur pe cap, iar

peste umeri purta o manta de in subțire și purpură. Schimbare aduce bucurie și zile de sărbătoare și de ospete pentru toți iudeii (17). Popoarele imperiului rămân uimite de schimbarea situației și au început să se teamă. Probabil că își dădeau seama că o asemenea schimbare nu vine decât prin ajutor divin.

Capitolul se încheie, astfel, cu o concluzie importantă. Munca de rugăciune și mijlocire începută cu prima audiență a Esterei, a trebuit să continue și după marile demascări și răsturnări de situație aduse de Dumnezeu. În eliberarea poporului este o conlucrare continuă între Dumnezeu și oameni. La fel este și în evanghelizarea lumii. Dumnezeu lucrează împreună cu biserica în ducerea veștii bune.

APLICAȚII:

Cum s-a arătat harul lui Dumnezeu în viața iudeilor, sub domnia lui Ahasveroș?

.....

.....

.....

Poate Dumnezeu pur și simplu să ierte păcatele sau a trebuit să dea o altă hotărâre pentru aceasta? Poate fi o asemănare cu legea mezilor și perșilor?

.....

.....

.....

În ce fel putem participa la harul Domnului în viața creștină, trăind în continuare în sfințenie, în rugăciune și în fapte bune spre slava Domnului?

.....

.....

.....

5, Estera 9:1-10.3, Importanța sărbătorii izbăvirii, 10.19, 28

Capitolele 9-10, ultimul doar cu trei versete, sunt capitolele izbăvirii finale. Mardoheu ajunge un fel de vice-rege în imperiul persan, asemănător cu felul în care Iosif a ajuns vice-rege al Egiptului, sau cum Daniel a ajuns al doilea în împărăția Babilonului. Există însă o deosebire însă, istoria lui Mardoheu este parcă mai întortocheată și mai dificilă, și aici este implicată și nepoata sa adoptată, Estera. Istoria lui Daniel, a lui Mardoheu, precum și călăuzirea dată lui Neemia și Ezra, și munca lor, arată că Dumnezeu a vegheat asupra poporului său într-un mod deosebit, ca împreună cu disciplina, să fie păzit de încercările păgânilor și ale lui Satan, de a-i distruge. Iudeii devin un popor care nu se vor mai întoarce la idolatrie și vor învăța valoarea caracterului credincios.

ONESTITATEA CONFRUNTĂRII

Astfel, ziua 13 din luna a 12^a, Adar, devine o zi în care toți vrăjmașii iudeilor aveau voie să îi atace. În același timp însă și iudeii aveau voie să se apere. Descoperim că nimeni a putut să le stea împotriva (2). În același timp, toată administrația imperială le ținea partea, pentru că le era teamă de șeful lor, Mardoheu (3). Versetul 9.4 este foarte prețios: Mardoheu ajunsese puternic în toată împărăția. Ce a început Dumnezeu să facă atunci când Haman l-a plimbat călare prin toată capitala Susa, acum Dumnezeu ducea la bun sfârșit. Când Dumnezeu dă binecuvântarea sa o va da cu mână largă, până la final.

Se observă însă că principialitatea și curăția intraseră în inima iudeilor: ei s-au apărat de dușmani, dar nu au luat nimănui averile (9.5, 10). Lucrul acesta este spus de trei ori (și în 9.15, 16). Pe deoparte vedem că Haman nu era singur, ci avea o mulțime de oameni care, alături de el, îi urau pe evrei (9.6-10). Avraam când s-a întors victorios de la război și l-a eliberat pe Lot și pe familia acestuia, precum și pe prizonierii din Sodoma și Gomora, nu a vrut să primească nimic de la regele lor. Bogăția celui credincios vine de la Domnul, nu din mărinimia păgânilor, nici din jefuirea altora și din nedreptate. În confruntare, cel credincios rămâne onest și controlat. El nu lasă să scape situația de sub control, nici pedeapsa să ajungă unde nu trebuie, nici nu este biruit de lăcomie.

În apărarea lor, iudeii au ucis 800 de oameni în Susa, și în total, în imperiu 75,000 (9.12, 15, 16). Se pare că împăratul începuse să fie îngrijorat. Estera în final, cere ca cei 10 fii ai lui Haman să fie și ei atârnați de lemn, ca și tatăl lor, în curtea părintească. Judecată celor cruzi și buni la sfaturi rele a fost completă (și ei, și mama lor Zereș, au fost cei care l-au îndemnat pe Haman să îl spânzure pe Mardoheu în ziua ospățului împărătesc).

SĂRBĂTOAREA PURIM

Regina Estera a primit îngăduința de la împărat să prelungească acțiunea preventivă a evreilor și în ziua a 14^a. Astfel, și în 13 și în 14 ei s-au apărat de cei ce le doreau moartea. Și, așa cum am aflat, nu au pus mâna pe averile acestora.

În ziua a 14^a Adar, s-a instituit sărbătoarea Sorților (Zaruri, Purim). Numele sărbătorii este persan, adică iranian. Ziua în care trebuia să fie cei mai slabi și să fie măcelăriți de vrăjmașii lor, s-a transformat în ziua în care ei au fost tari și au putut să se apere și să îi atace pe cei ce se pregăteau de jaf și ucidere. Blestemele păgânilor și calculul zodiacului nu are nici o putere împotriva dreptății lui Dumnezeu. Să ne gândim o clipă: Haman a aruncat sorții pentru fiecare zi din cele 365 ale anului ca să vadă care va fi cea mai nefavorabilă pentru evrei. A folosit știința magilor și a vrăjitorilor, ca să stabilească ziua nimicirii poporului iudeu. Iar Dumnezeu zice: nu îmi pasă de nimic, nu are nici o valoare! Cel ce stăpânește destinele este Dumnezeu, iar el îi răsplătește pe cei ce îl caută și îl așteaptă să acționeze.

Cartea Estera este o judecată împotriva zeităților păgâne din Babilon și a superstițiilor și vrăjilor magilor din Persia și Mezia. Se aseamănă într-un fel și cu felul în care Dumnezeu i-a judecat pe zeii Egiptului, atunci când a scos poporul său din Egipt, prin Moise. Sau cu felul în care Ilie își bate joc de preoții lui Baal. Nu este decât un singur Dumnezeu și doar voia sa contează. Nu sorții, nu magia, nu horoscoapele, nu idolii, nu planurile omenești și puterea vicleniei omenești.

Purim, Zarurile – sau Sorții, au fost de partea iudeilor. Sărbătoarea a rămas să fie ținută în fiecare 14-15 ale lunii 121 (Adar), adică pe 16-17 Martie. A devenit o sărbătoare a bucuriei vieții, a darurilor, un fel de Crăciun evreiesc, în amintirea izbăvirii date de Dumnezeu (dar fără Mesia). Într-un fel, în care este un personaj mesianic, anume Mardoheu, dar el cel mult îl prefigurează pe Hristos, și nu este

Hristos. Așa cum Moise, Iosif și regele David îl anunță pe Hristos, și Mardoheu ne întoarce, într-un fel privirea spre Isus Mântuitorul.

Cei din cetățile fără ziduri (adică fără apărare) au putut să sărbătorească fără teamă, în pace (9.19). Capitolul nouă se încheie cu o explicație a ceea ce a însemnat și înseamnă Purim, ziua în care Dumnezeu și-a izbăvit poporul din lațul ucigaș plănuț de vrăjmași. În mod repetat, și Mardoheu și Estera dau porunci ferme, scrisori trimise în tot imperiul, ca poporul să nu uite această mare eliberare și să o sărbătorească cu credincioșie din generație în generație. Poporul îi ascultă și acționează în unitate deplină. Este adevărat că Purim nu este o sărbătoare rânduită de Domnul, pe Sinai, ci una hotărâtă de oameni. Dar Domnul este glorificat și în această sărbătoare prin tot ce a făcut El minunat ca să își salveze poporul.

Capitolul 10 are doar trei versete. După atâtea lupte, împăratul Ahașveroș a găsit cu cale să pună noi taxe peste țară și insulele pe care le stăpânea. Rămânem însă cu imaginea lui Mardoheu în minte pentru că se spune despre el că „iudeul Mardoheu era cel dintâi după împăratul Ahașveroș. El era cu vază între Iudei și iubit de mulțimea fraților săi, căci a căutat binele poporului său și a vorbit pentru fericirea întregului său neam.” Cartea începe cu Mardoheu și Estera și se încheie cu Mardoheu și Estera. Ea este un îndemn la a sta în rugăciune și părtășie, la veghere asupra celor prigoniți, la încredere în Dumnezeu și acțiune înțeleaptă, curajoasă. Mardoheu a fost un om cu credință în Dumnezeu, care a știu să o crească pe nepoata sa Estera când a rămas orfană, și amândoi au avut acces la putere și au folosit-o ca să îi scape pe oameni și să aducă dreptate și eliberare și să îi dea glorie lui Dumnezeu.

APLICAȚII:

De ce încurajarea care vine din partea celor trecuți prin încercări are valoare deosebită?

.....

.....

.....

Cum s-au purtat iudeii când s-au apărat de vrăjmași, s-au lăsat cuprinși de mânie și răzbunare? De ce?

.....

.....

.....

Ce înseamnă faptul că o zi a blestemului și horoscoapelor a devenit o sărbătoare a izbăvirii Domnului?

.....

.....

.....

Care sunt calitățile în care ne putem asemăna cu Estera?

.....

.....

.....

Care sunt calitățile lui Mardoheu pe care le putem prelua și noi?

.....

.....

.....

În ce privințe ar putea Mardoheu să fie o imagine a izbăvirii pe care o aduce Hristos pentru întreaga omenire?

.....
.....
.....

În ce privințe sărbătoarea Purim s-ar putea asemăna cu Crăciunul? În ce privințe nu se aseamănă?

.....
.....
.....